

2^ο ΓΕΛ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

ΕΡΓΑΣΙΑ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ PROJECT
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ: «ΜΕΓΑΛΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΤΟΥ 20^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ»

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ Α΄2 :
« ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΗΣ ΘΕΟΙ »

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:
Ε. ΧΑΝΤΖΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ελληνικός κινηματογράφος και το θέατρο ξεκίνησε στις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, με ένα μικρό αλλά αξιόλογο αριθμό έργων που ανέβηκαν από τους καλύτερους Έλληνες ηθοποιούς. Έτσι αν και στον ελληνικό κινηματογράφο και το θέατρο οι ηθοποιοί δεν ήταν γενικά ειδικευμένοι στο φυτό, αυτό δεν σημαίνει ότι το καλλιτεχνικό υλικό που υπάρχει δεν είναι αξιόλογο. Αντίθετα, είναι βέβαιο πως οι Έλληνες ηθοποιοί διαθέτουν αναμφισβήτητο ταλέντο και ότι ένας καλός σκηνοθέτης έχει τη δυνατότητα να εκλέξει θαυμάσιο υλικό που θα συμβάλει στην επιτυχία της ταινίας. Η ειδίκευση άλλωστε - όταν υπάρχει το ταλέντο - είναι κάτι που αποκτάται με την πείρα και την κατάλληλη καθοδήγηση.

Επίσης πρέπει να παρατηρηθεί ότι χαρακτηριστικό της εποχής είναι ότι εάν και τα θέματα των έργων αφορούσαν την ελληνική πραγματικότητα, δεν εμφάνιζαν ελληνικό χαρακτήρα, αλλά ούτε καμία ξεχωριστή πρωτοτυπία. Η εξήγηση του φαινομένου αυτού δεν είναι δύσκολη. Από τη μια μεριά οι ηθοποιοί μας δεν είχαν την τεχνογνωσία αλλά ούτε και τα μέσα ενός γάλλου ηθοποιού από την άλλη το κράτος της εποχής δε θεώρησε την έβδομη τέχνη αξία να ασχοληθεί σοβαρά μαζί της για να τη θεμελιώσει και να την προστατεύει ουσιαστικά και αποτελεσματικά.

Τέλος, αυτό που πρέπει να γίνει κατανοητό είναι ότι πολλοί είναι αυτοί που ερμηνεύουν με μεγάλη επιτυχία διάφορους ρόλους, της ελληνικής 7^{ης} τέχνης, άλλοτε κωμικούς, κοινωνικούς, δραματικούς, επιθεώρησης, δευτέρους, πρώτους, κλπ. όλοι όμως έδωσαν το ελληνικό τους ταμπεραμέντο που τις περισσότερες φορές εξαιτίας της μετριότητας του ελληνικού κινηματογράφου και θεάτρου δεν κατόρθωσε να αναδείξει τα προσόντα τους. Πρέπει λοιπόν να αναφερθούν μερικά ονόματα Ελλήνων ηθοποιών, που η παρουσία τους και η προσφορά τους στον κινηματογράφο μας και στο θέατρο ήταν αρκετά σημαντική.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
1. Γεωργία Βασιλειάδου.....	4
2. Λογοθετίδης Βασίλης.....	5
3. Μινωτής Αλέξης.....	6
4. Μακρής Ορέστης.....	7
5. Κατίνα Παξινού.....	7
6. Αυλωνίτης Βασίλης.....	9
7. Κατράκης Μάνος.....	10
8. Νίκος Σταυρίδης.....	11
9. Διονύσης Παπαγιανόπουλος	12
10. Κωνσταντάρης Λάμπρος.....	13
11. Φωτόπουλος Μίμης	14
12. Ηλιόπουλος Ντίνος	15
13. Αρώνη Μαίρη.....	16
14. Μελίνα Μερκούρη.....	17
15. Δημήτρης Χορν	18
16. Χατζηχρήστος Κώστας.....	19
17. Γκιωνάκης Γιάννης.....	20
18. Ρένα Βλαχοπούλου.....	21
19. Ρίζος Νίκος.....	23
20. Λαμπέτη Έλλη	24
21. Συνοδινού Άννα.....	25
22. Βέγγος Θανάσης.....	25
23. Αγγελίδου Νέλλη	26
24. Αλεξανδράκης Αλέκος.....	27
25. Αντιγόνη Βαλάκου.....	28
26. Τζένη Καρέζη	29
27. Κούρκουλος Νίκος.....	31
28. Παπαμιχαήλ Δημήτρης.....	32
29. Βουγιουκλάκη Αλίκη	33
30. Καρακατσάνης Θύμιος.....	35
31. Τσιβιλίκας Βασίλης.....	36

Γεωργία Βασιλειάδου

Η **Γεωργία Βασιλειάδου** (1 Ιανουαρίου 1897 - 12 Φεβρουαρίου 1980) ήταν Ελληνίδα ηθοποιός. Έπαιξε κυρίως σε κωμωδίες του κινηματογράφου. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Το πραγματικό της όνομα ήταν *Γεωργία Αθανασίου*. Υποχρεώθηκε να αφήσει νωρίς το σχολείο για να εργαστεί σε κατάστημα και να βοηθήσει την πολυμελή οικογένειά της, μετά τον αιφνίδιο θάνατο του πατέρα της κατόπιν πτώσης από άλογο, ο οποίος ήταν αξιωματικός του ιππικού .

Την πρώτη της καλλιτεχνική εμφάνισή έκανε το 1922 σαν μέλος της χορωδίας του Θεάτρου Ολύμπια, στο έργο Ερνάνη του Τζ. Βέρντι, μάλλον συμπτωματικά οπότε και ξεκίνησε τις σπουδές της στην Γεννάδειο Σχολή το 1923 και κατόπιν εμφανίστηκε σε διάφορες όπερες. Εργάστηκε σε μεγάλα θεατρικά σχήματα της εποχής με τους Κυβέλη, Μαρίκα Κοτοπούλη, Δημήτρη Μυράτ, ερμηνεύοντας ποικίλους ρόλους.

Στα μέσα του 1930 αποφάσισε να σταματήσει, μετά από ένα γάμο της που υπήρξε όμως ατυχής. Στη συνέχεια γνώρισε την Σοφία Βέμπο η οποία και της υποσχέθηκε να τη βοηθήσει. Την εποχή εκείνη αντιλαμβανόμενος πρώτος ο Αλέκος Σακελλάριος το έμφυτο ταλέντο της στη μιμητική της προσέφερε ένα ρόλο το 1939 στα *Κορίτσια της παντρείας*, που έγινε η αφορμή για το ξεκίνημα μιας δεύτερης, αλλά περισσότερο γνωστής καριέρας - αυτή τη φορά ως κοσμαγάπητης κωμικού, της "ομορφότερης άσχημης" του ελληνικού κινηματογράφου, όπως χαρακτηρίστηκε. Στην εταιρεία της Φίνος Φιλμ έγιναν οι μεγάλες της επιτυχίες όπως: *Η ωραία των Αθηνών*, *Η θεία απ' το Σικάγο*, *Ο Κλέαρχος η Μαρίνα και ο κοντός* και πολλές άλλες.

Έλαβε μέρος στην τηλεοπτική σειρά *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*.

Έμενε στο Μαρούσι και είχε μια κόρη, την Φωτεινή. Πέθανε στις 12 Φεβρουαρίου του 1980 και παραμένει ακόμα αξιαγάπητη χάρη στις ταινίες της.

Λογοθετίδης Βασίλης

Ο **Βασίλης Λογοθετίδης** (1898 - 20 Φεβρουαρίου 1960) ήταν Έλληνας κωμικός ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου. Το πραγματικό του ονοματεπώνυμο ήταν Βασίλης Ταυλαρίδης . Καθιέρωσε το επίθετο Λογοθετίδης με το ντεμπούτο του στο θέατρο το 1919.

Γεννήθηκε το 1898 στο Μυριόφυτο της Ανατολικής Θράκης και έζησε τα νεανικά του χρόνια στην Κωνσταντινούπολη. Το 1915 αποφοίτησε από το Ζωγράφειο Γυμνάσιο και τον επόμενο χρόνο εμφανίστηκε ερασιτεχνικά σε θεατρική σκηνή της Κωνσταντινούπολης κάνοντας μεγάλη εντύπωση. Το 1918 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και τον επόμενο χρόνο κάνει την εμφάνισή του ως επαγγελματίας πλέον ηθοποιός με τον θίασο της Μαρίκας Κοτοπούλη με τον οποίο και συνεργάστηκε μέχρι το 1935 όταν για μια μόνο θεατρική περίοδο δημιούργησε ο ίδιος θίασο συνεταιρικά με την Αλίκη και τον Κώστα Μουσούρη. Κατά τη θερινή περίοδο του 1947 συνεργάστηκε με την Κατερίνα Ανδρεάδη και τον χειμώνα του ίδιου έτους συγκρότησε αποκλειστικά δικό του θίασο.

Ο Βασίλης Λογοθετίδης ήταν και από τους πρώτους ηθοποιούς του ελληνικού κινηματογράφου, όπου πρωτοεμφανίζεται το 1933, σε ταινίες που σχεδόν σε όλες και πρωταγωνιστεί όπως *Κακός δρόμος* (1933), *Μαντάμ Σουσού* (1948), *Οι Γερμανοί ξανάρχονται* κ.α. Το 1957 ανέλαβε καλλιτεχνική περιοδεία στις ΗΠΑ με σκοπό τη καθιέρωση συστηματικής επαφής μεταξύ των θεάτρων όλων των χωρών της γης, δίνοντας παραστάσεις σε οκτώ πόλεις των ΗΠΑ όπου και θριάμβευσε. Κατά δε την υποδοχή του στη πόλη Πίτσμπουργκ, ο δήμαρχος της πόλης του παρέδωσε το χρυσό κλειδί της πόλης, τιμή που δεν έχει ξαναγίνει σε Έλληνα ηθοποιό. Ακριβώς σε αναγνώριση της συμβολής του αυτής για την πρόοδο της ελληνικής θεατρικής τέχνης και παρουσίας σε διεθνές κοινό, ο Βασιλιάς Παύλος του απένειμε τον Χρυσό Σταυρό του Τάγματος του Φοίνικος. Νωρίτερα (1952), είχε τιμηθεί και με το *Έπαθλο Ξενόπουλου*. Ο Βασίλης Λογοθετίδης πέθανε στο σπίτι του στο Παλαιό Φάληρο το Σάββατο 20 Φεβρουαρίου 1960 από καρδιακή συγκοπή, σε ηλικία 62 ετών, ενώ ετοιμαζόταν να πάει στο θέατρο του.

Μινωτής Αλέξης

Ο **Αλέξης Μινωτής** γεννήθηκε στις 8 Αυγούστου του 1898 στα Χανιά της Κρήτης. Το πραγματικό όνομά του ήταν Αλέξης Μινωτάκης.

Μετά την αποφοίτησή του από το Γυμνάσιο διορίστηκε υπάλληλος στην Εθνική Τράπεζα Χανίων. Το 1921, αφού είχε εκπληρώσει και τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, ακολούθησε τον περιοδεύοντα θίασο του Βεάκη και του Νέζερ που περιέφεραν τον *Οιδίποδα Τύραννο*. Για να αντιμετωπίσει τις έντονες οικογενειακές αντιρρήσεις, ο Αλέξης έκοψε το όνομά του και για πολλά χρόνια ήρθε σε ρήξη με τον πατέρα του.

Στην Αθήνα εντάχθηκε στο θίασο της Μαρίκας Κοτοπούλη και για πολλά χρόνια συνυπήρξε ως ηθοποιός με τον Μήτσο Μυράτ, τον Ροντήρη, τον Λογοθετίδη, κάτω από τη στοργική εποπτεία της Μαρίκας. Έπαιξε τα πάντα, από φάρσες έως μελοδράματα και από Αριστοφάνη έως τραγωδία. Στην τραγωδία ευδοκίμησε από νωρίς και συχνά, όσο κατακτούσε τη θέση του στη συντεχνία, αρνιόταν να υπηρετήσει το φτηνό ρεπερτόριο στο οποίο κατέφευγε ο θίασος, χάριν του ταμείου.

Από το 1925 έως το 1930 συνεργάστηκε με τον Σπύρο Μελά στην απόπειρά του να δημιουργήσει *Θέατρο Τέχνης* στην Αθήνα. Το επόμενο διάστημα υπήρξε συνθιασάρχης στο θέατρο Βεάκη – Παξινού – Μινωτή και από το 1932 έως το 1942 χρημάτισε βασικό πρωταγωνιστικό στέλεχος του Εθνικού Θεάτρου. Έκτοτε διέγραψε μία εξαιρετική καριέρα, διεθνούς ακτινοβολίας, αφήνοντας πραγματικά εποχή σε ρόλους όπως στον *Άμλετ*, τον *Πέερ Γκυντ*, τους *Βρικόλακες*, κ.α.

Το 1936 σπούδασε με κρατική υποτροφία τη θεατρική τέχνη στην Αγγλία και τη Γερμανία, όπου γνωρίστηκε προσωπικά με τον Βέρνερ Κράους. Η ευρωπαϊκή του σπουδή τον οργάνωσε ως ηθοποιό και τον προίκισε με μια τεχνική που υπήρξε ο εξοχότερος κάτοχός της, την εξπρεσιονιστική, μια τεχνική έντονων φωτοσκιάσεων, όπου η μορφή προηγείται του περιεχομένου.

Στα χρόνια της αμερικανικής αυτοεξορίας του, λόγω μέτριας αγγλικής προφοράς, δεν έκανε θέατρο. Μετά την απελευθέρωση (1945) ως σκηνοθέτης, θιασάρχης και ηθοποιός, με επιτυχίες σ' όλα τα είδη ρεπερτορίου. Ανέβασε στην Επίδαυρο και σε μεγάλα θέατρα του εξωτερικού και όπερα, όπως τη *Μήδεια*, μία από τις καλύτερες σκηνοθεσίες στον κόσμο, με την αξέχαστη Μαρία Κάλλας. Ο Αλέξης Μινωτής χρημάτισε καλλιτεχνικός διευθυντής (1964-67) και γενικός διευθυντής (1974-80) του Εθνικού Θεάτρου.

Έγραψε τα δοκίμια *Εμπειρική θεατρική παιδεία* και τιμήθηκε με πολλές διακρίσεις. Πέθανε, πλήρης ημερών, στις 11 Νοεμβρίου του 1990.

Μακρής Ορέστης

Ο **Ορέστης Μακρής** (30 Σεπτεμβρίου 1898 - 29 Ιανουαρίου 1975) ήταν Έλληνας ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου και τενόρος της οπερέτας. Γεννήθηκε στη Χαλκίδα και πέθανε στην Αθήνα. Είχε τελειώσει το Ελληνικό Ωδείο Αθηνών και εμφανίστηκε στη σκηνή πρώτα ως τενόρος στο θίασο Ροζαλίας Νίκα το 1925, κατόπιν στον θίασο Παπαϊωάννου και αργότερα μεταπήδησε στο είδος των κωμικών ρόλων. Ως ηθοποιός διέπρεψε σε απόδοση λαϊκών τύπων. Ανεπανάληπτη ήταν η απόδοσή του στο τύπο του «μεθύστακα», που αποτέλεσε σταθμό στο ελληνικό θέατρο. Τον τύπο αυτόν μετέφερε αργότερα και στον κινηματογράφο με ομώνυμο τίτλο.

Το 1955 απέδωσε τόσο αληθινά τον χαρακτήρα του μισητού ιδιοκτήτη που έγινε αποδέκτης ευτράπελου επεισοδίου σε κεντρικό δρόμο της Αθήνας θεωρούμενος ως πραγματικός ιδιοκτήτης. Συμμετείχε σε περίπου σαράντα ταινίες παίζοντας χαρακτηριστικούς ρόλους, όπως του μεθυσμένου, του άστοργου, του ανάποδου μα και στοργικού πατέρα. Κάθε ταινία του Ορέστη Μακρή θεωρείται μια ξεχωριστή δημιουργία ρόλου που σήμερα αποτελούν όλοι πρότυπα θεατρικής μελέτης του είδους των.

Τιμήθηκε με το Τάγμα του Φοίνικος.

Κατίνα Παξινοῦ

Η **Κατίνα Κωνσταντοπούλου - Παξινοῦ** (15 Δεκεμβρίου 1900 - 22 Φεβρουαρίου 1973) ήταν Ελληνίδα ηθοποιός, κυρίως δραματικού ρεπερτορίου, παγκόσμιας φήμης. Γεννήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1900 στον Πειραιά. Κόρη μεγαλοαστικής οικογένειας, και συγκεκριμένα του αλευροβιομήχανου Βασίλη Κωνσταντόπουλου. Θα φοιτήσει αρχικά στη Σχολή Χιλλ. Ακολουθεί η Σχολή Καλογραιών της Τήνου. Λόγω του ζωηρού της χαρακτήρα θα φοιτήσει εσώκλειστη σε σχολείο της Ελβετίας^[1] Σπούδασε μουσική και τραγούδι στο Ωδείο της Γενεύης καθώς και σε άλλες αντίστοιχες σχολές στη Βιέννη και στο Βερολίνο. Παντρεύεται τον βιομήχανο Παξινοῦ, και αποκτά μαζί του δύο κόρες (αργότερα η πρώτη θα πεθάνει).^[2] Άρχισε από πολύ νωρίς την καλλιτεχνική σταδιοδρομία της και γρήγορα διακρίθηκε για το αληθινό ταλέντο της και την αγάπη στην τέχνη

της. Ο πρώτος της σημαντικός ρόλος ήταν της Βεατρίκης, στην ομώνυμη όπερα Αδελφή Βεατρίκη, που την έγραψε ειδικά γι' αυτήν ο Μητρόπουλος και η οποία ανέβηκε το 1920 στο Δημοτικό θέατρο Πειραιώς. Ο πρώτος θεατρικός ρόλος της στην πρόζα ήταν το 1929, στο θέατρο Κοτοπούλη, στο «*Γυμνή Γυναίκα*» (La femme nue) του Μπατάιγ, που την καθιέρωσε και ως πρωταγωνίστρια δραματικών ρόλων.

Το 1931 συνεργάστηκε με τον κορυφαίο Έλληνα καλλιτέχνη Αιμίλιο Βεάκη με τον οποίο εισχωρεί στον συνεταιρικό θίασο του Αλέξη Μινωτή, τον οποίο και παντρεύτηκε και που μαζί του συνεργάστηκε αποδοτικά από το 1932 μέχρι το 1940, χρονιά που έγινε μόνιμο μέλος του Εθνικού Θεάτρου. Με την Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου εμφανίστηκε στο Λονδίνο στη Φρανκφούρτη και το Βερολίνο. Κατά την περίοδο του πολέμου εγκαταστάθηκε στις ΗΠΑ όπου και εμφανίστηκε στο Μπρόντγουεϊ της Νέας Υόρκης. Όμως το έργο που την επέβαλε σε διεθνή κλίμακα και που της χάρισε το 1944 το Όσκαρ ηθοποιίας, από την Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου, ήταν το «*Για ποιον χτυπά η καμπάνα*», όπου υποδύοταν το ρόλο της φλογερής πατριώτισσας της Ισπανίας, Πιλάρ. Για το κινηματογραφικό έργο «*Το πένθος ταιριάζει στην Ηλέκτρα*», βραβεύτηκε με το βραβείο Κοκτώ.

Επέστρεψε στην Ελλάδα το 1952 όπου και άρχισε ξανά τις εμφανίσεις της στο Εθνικό Θέατρο με τον Αλέξη Μινωτή όπου ανεβάζει Ίψεν και Λόρκα αλλά κύριο πλέον ενδιαφέρον τις παραστάσεις αρχαίων θεατρικών έργων, αποδίδοντας τους πρωταγωνιστικούς ρόλους στα έργα: "*Το Σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπτ*" του Λόρκα, "*Η επίσκεψη της γηραιάς κυρίας*" του Ντύρενματ, "*Η τρελή του Σαγιώ*" του Ζιρωντού, "*Το μακρύ ταξίδι*" του Ο' Νηλ. Επίσης έλαβε μέρος στα διάφορα Φεστιβάλ της δεκαετίας του '50 στις παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας στο Ηρώδειο και στην Επίδαυρο. Ενώ εμφανίστηκε και στις ταινίες "*Ο κύριος Αρκάντιν*" του Όρσον Γουέλς και "*Ο Ρόκο και τ' αδέρφια του*" του Λουκίνο Βισκόντι (1960).

Κατά την διάρκεια της δικτατορίας η Παξινού και ο Μινωτής συγκρότησαν δικό τους θίασο όπου και ανέβασαν μεταξύ άλλων τα έργα: "*Ο ματωμένος γάμος*" του Λόρκα, "*Η Ήρα και το παγώνι*" του Ο' Κέισυ, "*Οι παλαιστές*" του Στρατή Καρά κ.ά. Η τελευταία της παράσταση στο θέατρο ήταν στο ρόλο της μάνας στο έργο του Μπρεχτ "*Μάνα κουράγιο*" και στον κινηματογράφο "*Το νησί της Αφροδίτης*" (1969).

Γενικά η Κατίνα Παξινού είχε πολύ πλούσιες εκφραστικές δυνατότητες που της επέτρεπαν να ερμηνεύει όχι με δυσκολία δραματικούς ρόλους κάθε θεατρικού ύφους, από την αρχαία ελληνική τραγωδία μέχρι το "μπρεχτικό" θέατρο. Επίσης η μουσική της καλλιέργεια της επέτρεπε να χρωματίζει τη φωνή της ώστε ν' αναδεικνύεται η εκφραστικότητα και η ευαισθησία έντονα καθώς και

ο μελωδικός ρυθμός του ποιητικού λόγου. Η Κατίνα Παξινού έγραψε επίσης και μουσική για την τραγωδία «*Οιδίπους τύραννος*».

Χτυπημένη από καρκίνο καλπάζουσας μορφής, ήδη από το 1969, γνώριζε για την ασθένειά της. Η συμμετοχή της στην ταινία "Το νησί της Αφροδίτης" ήταν, ουσιαστικά, μία αναμέτρηση με τα όριά της. Έπαιξε στην ταινία υπομένοντας φρικτούς πόνους. Αργότερα, για την παράσταση "*Μάνα κουράγιο*", έβγαινε κάθε βράδυ στη σκηνή σέρνοντας ένα ολόκληρο και βαρύ κάρο. Το καλοκαίρι του 1972, η Κατίνα Παξινού εμφανίζεται, για τελευταία φορά, στο θέατρο της Επιδαύρου, όχι ως ηθοποιός, πράγμα που δεν εμπόδισε το κοινό να υποκλιθεί χειροκροτώντας όρθιο την μεγάλη ιέρεια της Τέχνης, η οποία «έφυγε», μετά από πολυετή μάχη με τον καρκίνο, στις 22 Φεβρουαρίου 1973.

Αυλωνίτης Βασίλης

Ο **Βασίλης Αυλωνίτης** (1 Ιανουαρίου 1904 - 10 Μαρτίου 1970) ήταν ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Θησείο. Στο θέατρο πρωτοεμφανίστηκε το 1924 στην οπερέτα του Ν. Χατζηποστόλου *Το κορίτσι της γειτονιάς*. Στη συνέχεια συνεργάστηκε με διάφορους θιάσους σε οπερέτες και κωμωδίες, μέχρι το 1928, οπότε και στράφηκε προς την επιθεώρηση επικεφαλής δικού του θιάσου.

Τον Αύγουστο του 1931, παραλίγο να τον σκοτώσει σφαίρα από θερμόαιμο οπαδό ομάδας φιλελευθέρων, "Βενιζελικών", που εισέβαλε στο θέατρο που έπαιζε τότε στην επιθεώρηση "Κατεργάρα" και άρχισαν να πυροβολούν θεωρώντας ότι σατιριζόταν ο τότε πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος. Το 1934 συμμετείχε σε επιθεωρήσεις του θεάτρου Περοκέ, ενώ νωρίτερα έκανε δικό του θίασο. Την περίοδο του '40 σχημάτισε θίασο με τον Κυριάκο Μαυρέα και ερμήνευσε το στρατιώτη *Πολυχρόνη Περονόσπορο* στο ηθογραφικό χρονικό *Από την Αλβανία στο Ρίμινι*. Υπήρξε για πολλά χρόνια βασικό στέλεχος των επιθεωρησιακών θιάσων του θεάτρου Ακροπόλ και διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής του (1956-61). Ο τελευταίος του θίασος συγκροτήθηκε με τον Κώστα Χατζηχρήστο, το 1967-68. Μαζί περιόδευσαν σε πολλές επαρχιακές πόλεις, αλλά λόγοι υγείας τον ανάγκασαν να διακόψει την περιοδεία. Υπηρέτησε με συνέπεια και αφοσίωση όλα τα είδη του θεάτρου.

Κηδεύτηκε στο Β' Νεκροταφείο στα Πατήσια και σήμερα τα οστά του βρίσκονται σε οστεοφυλάκιο του κοιμητηρίου.

Στον κινηματογράφο πρωτοεμφανίστηκε το 1929 στην ταινία του Αχιλλέα Μαδρά, *Μαρία Πενταγιώτισσα*, ενώ ακολούθησαν δεκάδες άλλες έως το 1970, όπως *Η αριστοκράτισσα κι ο αλήτης*, όπου εμφανίστηκε στον τελευταίο του ρόλο. Λίγες μέρες μετά την ολοκλήρωσή αυτής της ταινίας πέθανε από καρδιακή προσβολή. Συνολικά πρωταγωνίστησε ή εμφανίστηκε σε μικρότερους ρόλους σε 75 ταινίες. Είχε ήρεμη προσωπική ζωή, ενώ δεν παντρεύτηκε ποτέ.

Κατράκης Μάνος

Ο **Μάνος Κατράκης** (14 Αυγούστου 1908 - 2 Σεπτεμβρίου 1984) ήταν Έλληνας ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου. Στο θέατρο συνεργάστηκε με ιερά τέρατα όπως ο Μυράτ και η Κοτοπούλη κερδίζοντας τον θαυμασμό και των πιο απαιτητικών κριτικών, ενώ μέσω του κινηματογράφου έγινε γνωστός και αγαπητός σε όλους τους Έλληνες Επιβλητική φυσιογνωμία, ψηλός, ευθυτενής, με χαρακτηριστική ηχηρή φωνή και έναν αέρα αριστοκρατικότητας, υποδυόταν συνήθως χαρακτήρες στην κορυφή της κοινωνικής ιεραρχίας (βασιλείς, γαιοκτήμονες-τσιφλικάδες, εφοπλιστές, βιομηχάνους, πολιτικούς κλπ). Γεννήθηκε στις 14 Αυγούστου του 1908 στο Καστέλι Κισσάμου, στην Κρήτη. Ήταν το μικρότερο από τα πέντε παιδιά του εμπόρου Χαράλαμπου Κατράκη και της Ειρήνης. Πριν συμπληρώσει τα 10 του χρόνια η οικογένειά του μετακόμισε στην Αθήνα, καθώς οι δουλειές του πατέρα δεν πήγαιναν και τόσο καλά και θεώρησαν πως η πρωτεύουσα θα προσέφερε περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες από τη Μεγαλόνησο.

Γρήγορα πάντως το ταλέντο του θα ανακαλυφθεί. Εμφανίζεται για πρώτη φορά σε θεατρική σκηνή στην Αθήνα το 1927. Ο σκηνοθέτης Κώστας Λελούδης θα ενθουσιαστεί από το μπρίο και τη δυναμικότητα του νεαρού και έτσι ένα χρόνο αμέσως μετά θα παίξει στην πρώτη βουβή ταινία «Το λάβαρο του '21» (1928). Ταυτόχρονα σχεδόν συμμετέχει σε θεατρικές παραστάσεις τοπικών θιάσων, όπως του «Θιάσου Νέων» του Ανδρέα Παντόπουλου και του θιάσου της Μαρίκας Κοτοπούλη, μέχρις ότου καταφέρνει να μπει στο Εθνικό Θέατρο (1931).

Από κει και πέρα όλα άλλαξαν ραγδαία για τον Κατράκη. Η δεκαετία του '30 έφερε την καταξίωσή του στο θεατρικό σανίδι, τη γνωριμία του με εξέχουσες προσωπικότητες του καιρού (όπως ήταν η φίλια του με τον μαέστρο Δημήτρη Μητρόπουλο) αλλά και τον πρώτο του γάμο, σε ηλικία 25 ετών, με την επίσης ηθοποιό, Άννα Λώρη. Από το 1933 έπαιξε κατά σειρά με τους θιάσους Λουδοβίκου Λούη, Μήτσου Μυράτ, Βασίλη Αργυρόπουλου και Μαρίκας Κοτοπούλη μέχρι το 1935, όταν επαναπροσλήφθηκε από το Εθνικό θέατρο.

Η συνεχής καταπόνηση του οργανισμού του δημιούργησε με τον καιρό προβλήματα και η υγεία του εξασθένησε. Μανιώδης καπνιστής, σχεδόν μέχρι το τέλος της ζωής του, αρνήθηκε να ακολουθήσει αυστηρό πρόγραμμα θεραπείας. Έτσι, λίγο μετά την ολοκλήρωση των γυρισμάτων της τελευταίας ταινίας, στην οποία πρωταγωνίστησε -το *Ταξίδι στα Κύθηρα* με σκηνοθέτη τον Θόδωρο Αγγελόπουλο- άφησε την τελευταία του πνοή στις 2 Σεπτεμβρίου του 1984, σε ηλικία 76 ετών, μετά από μάχη, με τον καρκίνο του πνεύμονα. Μέχρι το τέλος της ζωής του ήταν μέλος του ΚΚΕ.

Σταυρίδης Νίκος

Ο Νίκος Σταυρίδης (1910 – 14Δεκεμβρίου 1987)

ήταν Έλληνας ηθοποιός του κινηματογράφου και του θεάτρου. Ξεκίνησε την καριέρα του το 1929 στο μουσικό θέατρο, συμμετέχοντας σε επιθεωρήσεις, οπερέτες και παραστάσεις βαριετέ. Τη δεκαετία του 1940 άρχισε να συγκροτεί δικούς του θιάσους και να συνεργάζεται με σπουδαίους συναδέλφους του, όπως τη Ρένα Βλαχοπούλου, τις αδελφές Καλουτά, την Καίτη Ντιριντάουα και τη Μαρίκα Νέζερ και την Καίτη Μπελίντα, τον Διονύση Παπαγιανόπουλο και τη Σοφία Βέμπο (1959), τον Κώστα Χατζηχρήστο (1963) κ.ά. Μεσολάβησε ένα διάστημα (1954-55) κατά το οποίο ίδρυσε μαζί με τον Τάκη Μηλιάδη και τη Νανά Σκιαδά το θίασο «Ελληνική Μουσική Κωμωδία», στον οποίο ανέβασε επιθεωρήσεις αλλά και έργα πρόζας, όπως η κωμωδία "Δέκα μέρες στο Παρίσι" (με τον Διονύση Παπαγιανόπουλο το 1960). Διακρίθηκε ιδιαίτερα και για τις κινηματογραφικές του εμφανίσεις. Έπαιξε για πρώτη φορά στη μεγάλη οθόνη το 1950 στην ταινία του Νίκου Τσιφόρου *Έλα στο θείο* και συνέχισε να εμφανίζεται σε ταινίες του ίδιου (*Η ωραία των Αθηνών*, 1953), του Ορέστη Λάσκου (*Η φτώχεια θέλει καλοπέραση*, 1957, *Φτωχαδάκια και λεφτάδες*, 1960, *Τρίτη και 13*, 1963, *Ο χαζομπαμπάς*, 1967), του Πάνου Γλυκοφρύδη (*Δουλειές με φούντες*, 1958), του Αλέκου Σακελλάριου (*Τα κίτρινα γάντια*, 1960), του

Γρηγόρη Γρηγορίου (Διαβόλου κάλτσα, 1960), του Κώστα Ανδρίτσου (Ευτυχώς τρελάθηκα, 1961) και σε πολλές άλλες. Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει για τη συνεργασία του με την Ελένη Προκοπίου στις ταινίες *Ο Παραγυιός μου ο ραλίστας* και *τα ομορφόπαιδα* το έτος 1971, στις οποίες ο εν λόγω μεγάλος κωμικός έπαιξε ρόλους νευρικού ηλικιωμένου, που στο τέλος μαλάκωνε υπό την "πίεση" της όμορφης ηθοποιού και χορεύτριας.

Παπαγιαννόπουλος Διονύσης

Ο **Διονύσης Παπαγιαννόπουλος** (12 Ιουλίου 1912 - 13 Απριλίου 1984) ήταν Έλληνας ηθοποιός. Γεννήθηκε στο Διακοφτό Αχαΐας στις 12 Ιουλίου 1912. Σπούδασε στην Αθήνα στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Την πρώτη του εμφάνιση στη σκηνή την έκανε στον ρόλο του ιππότη στον Βασιλιά Ληρ. Στο Εθνικό Θέατρο παρέμεινε μέχρι το 1941. Συνολικά για 46 χρόνια, ερμήνευσε και έπαιξε στους μεγαλύτερους θιάσους της εποχής του. Πρώτη του ταινία ήταν, το 1947, τα «Παιδιά της Αθήνας». Συνολικά έπαιξε σε 136 ταινίες. Τελευταία ταινία του ήταν το «Ταξίδι στα Κύθηρα». Έπαιξε και στην τηλεόραση όπου ο ρόλος του κυρ-Γιώργη στο «Λούνα-Παρκ» τον καθιέρωσε στη λαϊκή συνείδηση. Πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του μόνος, καθότι άγαμος και πέθανε στις 13 Απριλίου 1984. Βρέθηκε στο σπίτι του, λίγες μέρες αργότερα.

Προς τιμή του, ο Δήμος Διακοπτού τοποθέτησε την προτομή του στην παραλία του δήμου. Ο Διονύσης Παπαγιαννόπουλος έκανε πολλές αγαθοεργίες, κυρίως στην περιοχή όπου γεννήθηκε, χωρίς αυτό να είναι ευρέως γνωστό. Το 1968 βραβεύτηκε με το βραβείο των Ελλήνων κριτικών για την ταινία «Το κανόνι και το αηδόνι».

Κωνσταντάρης Λάμπρος

Ο **Λάμπρος Κωνσταντάρης** (13 Μαρτίου 1913 - 28 Ιουνίου 1985) υπήρξε δημοφιλής Έλληνας ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου, με καταγωγή από την Κωνσταντινούπολη. Ήταν αδελφός της ηθοποιού Μίτσης Κωνσταντάρη και πατέρας του πρώην βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας Δημήτρη Κωνσταντάρη.

Ο Κωνσταντάρης γεννήθηκε στο Κολωνάκι στις 13 Μαρτίου 1913, σε οικογένεια με καταγωγή από την Κωνσταντινούπολη. Το 1930 κατατάχθηκε μετά από επιμονή της οικογένειάς του και χωρίς την δική του θέληση στην Σχολή Υπαξιωματικών Ναυτικού στην Κέρκυρα, από όπου τελικά δραπέτευσε κολυμπώντας. Γλύτωσε το Στρατοδικείο μετά από ενέργειες της οικογένειάς του. Το 1934 μετέβη στο Παρίσι προκειμένου να σπουδάσει χρυσοχόος, με σκοπό να αναλάβει στην συνέχεια το οικογενειακό χρυσοχοείο στο κέντρο της Αθήνας. Εγκατέλειψε τις σπουδές του κι έκανε διάφορες δουλειές, ώσπου τον ανακάλυψε ο Γάλλος σκηνοθέτης Λουί Ζουβέ να παίζει ως κομπάρσος σε θεατρική παράσταση. Σπούδασε ηθοποιός στο θέατρο «Ατενέ» και το καλοκαίρι του 1938 επέστρεψε στην Ελλάδα, ξεκινώντας πλέον καριέρα ηθοποιού.

Για τη θεατρική του παρουσία, χαρακτηρίστηκε ως ένας «υπέροχος ηθοποιός ρυθμού (που) είχε σπάνια αίσθηση του θεατρικού χρόνου.... (με) τέλεια κατοχή των εκφραστικών μέσων». Γνωστός στο ευρύ κοινό όμως έγινε μέσα από τους ρόλους του στον κινηματογράφο. Διακρίθηκε στο ρόλο του ώριμου, πλούσιου και γυναικά (*Ο άνθρωπος που έσπαγε πλάκα, Η Βίλα των Οργίων*, κλπ.) ή του «πατέρα» αρκετών γνωστών σταρ της εποχής (*Η Αλίκη στο Ναυτικό, Χτυποκάρδια στο θρανίο, Υιέ μου, υιέ μου* κλπ). Παντρεύτηκε σε πρώτο γάμο την ηθοποιό Γιούλη Γεωργοπούλου το 1945, με την οποία απέκτησε ένα γιό, τον δημοσιογράφο και βουλευτή Δημήτρη Κωνσταντάρη ο οποίος του χάρισε δυο εγγόνια, την Παυλίνα και τον Λάμπρο και σε δεύτερο τη Φιλιά Κεκάτου. Τα τελευταία χρόνια τα πέρασε στην Βάρκιζα. Πέθανε στο «Ασκληπιείο» της Βούλας στις 28 Ιουνίου 1985. Νωρίτερα (1978 και 1983) είχε υποστεί δύο εγκεφαλικά επεισόδια.

Το 2008 ένα θέατρο στο Αιγάλεω ονομάστηκε «Θέατρο Λάμπρος Κωνσταντάρης» σε αναγνώριση της συνεισφοράς του στο ελληνικό θέατρο και τον κινηματογράφο.

Ο Λάμπρος Κωνσταντάρης έπαιξε στο ελληνικό θέατρο για 40 χρόνια, μετέχοντας σε 191 παραστάσεις. Εμφανίστηκε σε πολλές ελληνικές πόλεις, καθώς επίσης και στην Κύπρο, την Κωνσταντινούπολη και την Αλεξάνδρεια. Η πρώτη του παράσταση στην Ελλάδα ήταν το καλοκαίρι του 1938 με τον θίασο της Κατερίνας Ανδρεάδη στο έργο «Τα παράσημα της γριούλας» του Φ. Μπάρου και η τελευταία τον χειμώνα του 1978 με τον θίασο Λάμπρου Κωνσταντάρη - Νίκου Ρίζου - Μάρως Κοντού στο μιούζικαλ «Τρελές επαφές ρωμαϊκού τύπου» του Κώστα Πρετεντέρη.

Φωτόπουλος Μίμης

Ο **Μίμης (Δημήτρης) Φωτόπουλος** του Νικολάου (20 Απριλίου 1913 - 29 Οκτωβρίου 1986) υπήρξε ένα από τα μεγαλύτερα ονόματα του ελληνικού κινηματογράφου. Γεννήθηκε στη Ζάτουνα Γορτυνίας. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και παρακολούθησε μαθήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (μέχρι το β' έτος, 1933).

Εργάστηκε ως ηθοποιός - θιασάρχης από το 1952 και σκηνοθέτης από το 1960. Έγραψε 7 βιβλία (4 ποιητικές συλλογές: «Μπουλούκια» 1940, «Ημιτόνια» 1960, «Σκληρά τριολέτα» 1961 και ο «θάνατος των ημερών» 1976) και 3 αυτοβιογραφικά («25 χρόνια θέατρο» 1958, «Το ποτάμι της ζωής μου» και «Ελ Ντάμπα - Όμηρος των Εγγλέζων» 1965) και 2 θεατρικά έργα («Ένα κορίτσι στο παράθυρο» 1966 και «Πελοπίδας ο καλός πολίτης» 1976) που έχουν παιχτεί. Οργάνωσε 5 εκθέσεις ζωγραφικής (ιδιότυπης τεχνικής κολάζ γραμματοσήμων).

Υπήρξε μέλος του Δ.Σ. του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών, μέλος της Πανελληνίας Ένωσης Ελευθέρου Θεάτρου και Πρόεδρος του Δ. Σ. Αρματος Θέσπιδος. Έκανε θεατρικές περιοδείες στην Αμερική, Γερμανία, Αίγυπτο, Τουρκία και Κύπρο. Τιμήθηκε με τα παράσημα Χρυσό Σταυρό του Γεωργίου Α' και Σταυρό του Αποστόλου Μάρκου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας.

Σημαντικότερες συμμετοχές του ήταν στο «Βουσσινόκηπο» του Τσέχωφ, στις «Αγριόπαπιες» του Ίψεν στο θέατρο Τέχνης, στο «Όνειρο καλοκαιρινής νύκτας» του Σαίξπηρ στο θέατρο του Βασιλικού Κήπου (1956) και για πολλά χρόνια συνεργάστηκε με τον Ντίνο Ηλιόπουλο. Εμφανίστηκε σε δεκάδες κωμωδίες φάρσες αλλά και δραματικούς ρόλους. Χαρακτηριστικές ερμηνείες στο «Ο καλός στρατιώτης Σβέικ» και «Δον Καμίλλο». Επίσης σε περισσότερες

από 100 ταινίες με κωμικούς ρόλους όπως «Η Κάλπικη λίρα», «Λατέρνα, φτώχεια και φιλότιμο», «Τα κίτρινα γάντια», «Το σωφεράκι», «Ο Εμίρης και ο Κακομοίρης» (στην ταινία αυτή η Ελένη Προκοπίου αποτέλεσε την κινηματογραφική του κόρη), «Ο γρουσουζής» κ.ά.

Χαρακτηριστική του κινηματογραφική ατάκα που βρίσκουμε στην ταινία «Ο ουρανοκατέβητος»: «Και μετά θα κάσασεσαι!»

Πέθανε στην Αθήνα στις 29 Οκτωβρίου 1986.

Ηλιόπουλος Ντίνος

Ο **Ντίνος Ηλιόπουλος** (12 Ιουνίου 1915 – 4 Ιουνίου 2001) ήταν Έλληνας ηθοποιός. Θεωρήθηκε ένας από τους μεγαλύτερους εκπροσώπους του ελληνικού θεάτρου και του κινηματογράφου. Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1915, από Έλληνες γονείς. Ο πατέρας του καταγόταν από την Πελοπόννησο--Κυπαρισσία και η μητέρα του είχε γεννηθεί στην Υεμένη. Ο έμπορος πατέρας του καταστρέφεται οικονομικά από το κραχ του 1929 και υποχρεώνεται να μετακομίσει μαζί με την γυναίκα και τα παιδιά του (δύο αγόρια και τρία κορίτσια) στη Μασσαλία. Η προσπάθειά του να φοιτήσει στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, δίνοντας εξετάσεις με ένα ποίημα του Καβάφη, στέφθηκε με αποτυχία διότι θεωρήθηκε ότι δεν διέθετε τον απαραίτητο, για την εποχή, στόμφο και το ανάλογο παράστημα. Ο Ντίνος Ηλιόπουλος δεν απογοητεύτηκε, διέθετε πείσμα και υπομονή, έτσι, γράφτηκε στην ιδιωτική σχολή του διεθνούς φήμης διευθυντή του Θεάτρου «Σάρα Μπερνάρ», Γιαννούλη Σαραντίδη, που είχε έρθει στην Αθήνα πριν τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο για να σκηνοθετήσει μερικά έργα τηςΜαρίκας Κοτοπούλη και να επιστρέψει πάλι στο Παρίσι. Δυστυχώς, το ξέσπασμα του πολέμου δεν του επέτρεψε να φύγει κι έτσι ίδρυσε τη Δραματική σχολή «Γιαννούλη Σαραντίδη» όπου ο Ηλιόπουλος είχε την ευκαιρία να μαθητεύσει δίπλα στους Γιώργο Βακαλό, Θράσο Καστανάκη, Μ. Καραγάτση, Γιώργο Θεοδοκά, Γιάννη Σιδέρη, Αντώνη Γιαννίδη.

Θα κάνει το ξεκίνημά του στο θεατρικό σανίδι το 1944, με το θίασο της κυρίας Κατερίνας, στο έργο του Λέο Λεντς, «*Κυρία, σας αγαπώ*». Η πρώτη από τις πολλές κινηματογραφικές συμμετοχές του Ηλιόπουλου θα γίνει το 1948 με την ταινία «*Εκατό χιλιάδες λίρες*». Το κινηματογραφικό κοινό πολύ γρήγορα τον αγάλιασε και η αναγνωρισιμότητά του του επέτρεψε να ηγηθεί από το 1953 και θεατρικού θιάσου (με επιχειρηματία τον Χέλμη) στο Θέατρο

Κοτοπούλη-Ρεξ, όπου παρουσίασε την κωμωδία: «Θανασάκης ο πολитеυόμενος», με πρωταγωνίστρια την Άννα Συνοδινού. Ο Ντίνος Ηλιόπουλος ήταν ένας από τους μεγαλύτερους εκπροσώπους του θεάτρου και γενικότερα της Τέχνης. Υπήρξε δε, ένας από τους ευγενέστερους ανθρώπους που πέρασαν ποτέ από τον καλλιτεχνικό χώρο. Έλαμπε και ξεχώριζε από τη φινέτσα και την αυθόρμητη απλότητα της ερμηνείας του. Συνεργάστηκε με όλους τους ηθοποιούς της ελληνικής σκηνής, μεγάλους και μικρούς, τους αγάπησε και τον αγάπησαν, τους σεβάστηκε και τον σεβάστηκαν, αλλά, ο φίλος της καρδιάς του (που *"πιο αδελφός δεν γίνεται"*, όπως έλεγε ο ίδιος) ήταν ο Βαγγέλης Πλοιός. Απεβίωσε στις 4 Ιουνίου 2001, στην Αθήνα, μετά από μακρά νοσηλεία σε διάφορα νοσοκομεία. Κηδεύτηκε δημοσία δαπάνη στις 6 Ιουνίου 2001 στο Α' Νεκροταφείο και στο μνήμα του υπάρχει μια πλάκα, που γράφει κατ' απαίτησή του: *«Με συγχωρείτε κυρίες μου που δεν μπορώ να σηκωθώ»*. Για την μεγάλη του προσφορά στο θέατρο τιμήθηκε με το Χρυσό Σταυρό Γεωργίου Α'. Επίσης του απενεμήθη το 1999 το *Μετάλλιο της Πόλεως των Αθηνών* από τον Δήμο Αθηναίων, αλλά και τιμητική πλακέτα το 2000, από τον Δήμο Πειραιά.

Αρώνη Μαίρη

Η **Μαρία (Μαίρη) Αρώνη** (Δεκέμβριο 1916 . Γεννήθηκε στην Αθήνα το Δεκέμβριο του 1916 και πέθανε στις 16 Ιουλίου 1992. Ήταν πτυχιούχος πιάνου και απόφοιτος της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου, μαθήτρια του Φώτου Πολίτη και αριστούχος στην απαγγελία και φωνητική. Αποφοίτησε το 1933. Ένα χρόνο μετά νυμφεύθηκε το Θεόδωρο Αρώνη, επίσης ηθοποιό.

Πρώτη εμφάνιση στο θέατρο έκανε με το θίασο της Μαρίας Κοτοπούλη το 1935 και η συνέχεια της καριέρας της υπήρξε λαμπρή. Πρωταγωνίστρια στο Θέατρο Μουσούρη, το (1941), από τις νεότερες πρωταγωνίστριες της εποχής, δημιουργεί το δικό της θίασο μόλις το 1944. Το 1947 τη βρίσκει πρωταγωνίστρια του Εθνικού Θεάτρου να ερμηνεύει στη σειρά Αριστοφάνη, Σαίξπηρ, Σίλερ, Τένεσι Ουίλιαμς κ.ά συγγραφείς σε δύσκολους ρόλους, όπως στο "Υπεράνθρωπον και γυναίκες" του Σω, στη *Στρίγκλα που έγινε αρνάκι* του Σαίξπηρ κ.ά. Παράλληλα διετέλεσε μέλος σε πλείστα Δ.Σ. πολιτιστικών οργανισμών της Αθήνας.

Εκτός όμως της θεατρικής της παρουσίας στο αθηναϊκό κοινό έκανε και πολλές περιοδείες στο εξωτερικό με αντίστοιχες παραστάσεις, όπως στο Φεστιβάλ των Εθνών (Παρίσι 1957), Μέση

Ανατολή (1958), Λονδίνο (1967), Πολωνία, Ουγγαρία (1969), Ιαπωνία (1972). Αλλά και στον κινηματογράφο η παρουσία της κρίθηκε πολύ έντονη έτσι που να δηλώνει τακτικά η ίδια ότι "δε θυμόταν ποτέ να είχε χρόνο ελεύθερο"! Ιδιαίτερα σε ρόλους μητέρας ή πεθεράς δημοφιλών ηθοποιών ήταν ασύγκριτη. Από δε το 1968 είχε αναλάβει καθηγήτρια της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου.

Η Μαίρη Αρώνη υπήρξε επίσης επίτιμος δημότης της Ρόδου, τιμήθηκε με το Χρυσό Σταυρό Ευποιίας (1958) από το Βασιλέα Παύλο και το 1966 με το Μέγα Ταξίαρχη από το Βασιλέα Κωνσταντίνο Β', καθώς και με άλλες διακρίσεις κυρίως από τη Μέση Ανατολή (Κυβερνήσεων και Πατριαρχείων). Η εκτίμηση που έτρεφε κυρίως το θεατρόφιλο κοινό στο πρόσωπό της για το πλούσιο "τάλαντον" και την ευσυνειδητή επίδοσή της υπήρξε μεγάλη.

Μιλούσε γαλλικά και αγγλικά και ήταν μόνιμη κάτοικος Καλαμακίου Παλαιού Φαλήρου (Αθήνα), αν και τελευταία παραθέριζε σε βόρειο παράλιο δήμο της Αττικής. Πέθανε, στον ύπνο της, τα ξημερώματα της 16ης Ιουλίου 1992.

Μελίνα Μερκούρη

Η **Μελίνα Μερκούρη (Μαρία Αμαλία Μερκούρη)** γεννήθηκε στις 18 Οκτωβρίου του 1920. Ήταν η αγαπημένη εγγονή του δημάρχου Αθηναίων Σπύρου Μερκούρη και κόρη του βουλευτή της ΕΔΑ και υπουργού Σταμάτη Μερκούρη.

Σπούδασε θέατρο στη Δραματική Σχολή του Εθνικού (1943-46) και έκανε το ντεμπούτο της στη σκηνή το 1944. Ως πρωταγωνίστρια καθιερώθηκε το 1949 με το ρόλο της Μπλανς από το έργο του Τένεσι Ουίλιαμς «Λεωφορείον ο Πόθος». Η πρώτη κινηματογραφική δουλειά της ήταν η ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη «Στέλλα» (1955). Με το ρόλο, όμως, της Ίλια στην ταινία «Ποτέ την Κυριακή» (1960), αλλά και τη θεατρική μεταφορά του έργου στη Νέα Υόρκη, η Μελίνα Μερκούρη απέκτησε πλέον διεθνή φήμη.

Το 1965 παντρεύτηκε τον αμερικανό σκηνοθέτη Ζυλ Νταςέν, ο οποίος και τη σκηνοθέτησε στις ταινίες «Ποτέ την Κυριακή» (1960), «Φαίδρα» (1962), «Τοπκαπί» (1964) και «A Dream of Passion» (1978).

Η Μελίνα Μερκούρη πάλεψε σκληρά για την ανατροπή της χούντας από το εξωτερικό όπου βρισκόταν. Μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας γύρισε στην Ελλάδα και πολιτεύτηκε. Εκλέχθηκε με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1981 και ανέλαβε

καθήκοντα υπουργού Πολιτισμού, αξίωμα που διατήρησε ως το τέλος της πρώτης οκταετίας των κυβερνήσεων Παπανδρέου.

Όραμά της ήταν μέχρι το θάνατό της η επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο. Δημιούργησε τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα για να έρθει το θέατρο στην επαρχία, ενώ δική της έμπνευση ήταν και η δημιουργία του θεσμού της «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης». Το άστρο της Μελίνας έσβησε στις 6 Μαρτίου του 1994.

Δημήτρης Χορν

Ο **Δημήτρης Χορν** γεννήθηκε στην Αθήνα τον Μάρτιο του 1921 σε ξενοδοχείο της οδού Σταδίου στο κέντρο της Αθήνας. Πατέρας του ήταν ο γνωστός στρατιωτικός και θεατρικός συγγραφέας Παντελής Χορν. Νονά του η μεγάλη ηθοποιός Κυβέλη Ανδριανού. Αποφοίτησε από τη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου το 1940. Είχε πρωταγωνιστήσει σε δεκάδες θεατρικά έργα. Έκανε το ντεμπούτο του το 1940 στην οπερέτα του Στράους "Η Νυχτερίδα". Αμέσως μετά εμφανίστηκε στο "Θέατρο Ρεξ" της Μαρίκας Κοτοπούλη σε πρωταγωνιστικούς ρόλους.

Το 1943 - 1944 συμμετείχε στο θίασο Κατερίνας. Το 1944 συγκρότησε δικό του θίασο με τη Μαίρη Αρώνη και αργότερα με τη Βάσω Μανωλίδου. Το 1945 συνεργάστηκε με το θίασο Μελίνας Μερκούρη και Νίκου Χατζίσκου. Από το 1946 έως το 1950 επέστρεψε στο Εθνικό Θέατρο. Το 1951 μετέβη στην Αμερική και Αγγλία, όπου και παρέμεινε επί διετία παρακολουθώντας την εξέλιξη του θεάτρου.

Από το 1953 που επέστρεψε μέχρι το 1959 συγκρότησε μαζί με την Έλλη Λαμπέτη και τον Γιώργο Παππά δικό τους θίασο και ανεβάζουν έργα όπως το "Νυφικό κρεβάτι", "Ο βροχοποιός" κ.ά., επιχειρώντας "τουρνέ" στην Κωνσταντινούπολη και Αίγυπτο.

Το 1967, χρόνια μετά το τέλος της σχέσης του με την Λαμπέτη παντρεύτηκε την Άννα Γουλανδρή (χήρα Παπάγου), η οποία είχε ήδη δύο παιδιά. Έζησαν μαζί μέχρι το θάνατο της το 1988. Παρά τις ιδιοτροπίες του, ο συνδυασμός του ταλέντου με τη γοητεία και τη φινέτσα των τρόπων του τον ανέδειξε ως έναν από τους κορυφαίους Έλληνες ηθοποιούς. Λέγεται πως κάποτε μετά από το τέλος μίας παράστασης στην οποία πρωταγωνιστούσε, ζήτησε συγγνώμη για την "άθλια" ερμηνεία του από τους θεατές, οι οποίοι παρ' όλα αυτά τον καταχειροκρότησαν.

Μιλούσε Αγγλικά και Γαλλικά. Διετέλεσε Γενικός Διευθυντής της ΕΡΤ την περίοδο 1974 - 1975. Υπήρξε στενότετος φίλος του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Το 1980 ίδρυσαν μαζί με τη σύζυγο του, Άννα Γουλανδρή, το Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, σκοπός του οποίου είναι η μελέτη του ελληνικού πολιτισμού.

Τιμήθηκε από την ελληνική πολιτεία με τον Χρυσό Σταυρό Γεωργίου Α'.

Ο Δημήτρης Χορν τα τελευταία τέσσερα χρόνια (απ' το 1994), έπασχε από τη νόσο του Αλτσχάιμερ. Τελικά, πέθανε στις 16 Ιανουαρίου 1998, ύστερα από πολύμηνη μάχη, με την επάρατη νόσο. Κηδεύτηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Μετά το θάνατό του, καθιερώθηκε στη μνήμη του βραβείο (Βραβείο Χορν), το οποίο απονέμεται σε νέους ηθοποιούς του θεάτρου.

Χατζηχρήστος Κώστας

Ο **Κώστας Χατζηχρήστος** ήταν ηθοποιός (1921- 3 Οκτωβρίου 2001), από τους σημαντικότερους κωμικούς του παλιού ελληνικού κινηματογράφου. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Ήταν γόνος πολύτεκνης οικογένειας, η οποία εγκαταστάθηκε στο Παγκράτι.

Ο νεαρός Κώστας φοίτησε αρχικά στη Στρατιωτική Σχολή της Σύρου και τελείωσε τις σπουδές του στην Καβάλα. Εργάστηκε σεβασίμως στο θέατρο "Μισούρι" του Πειραιά και στο θίασο της Νίτσας Γαϊτανάκη όπου έπαιξε στο "Στραβόξυλο" του Ψαθά. Από το 1945 έως το 1948 δούλεψε με το θίασο οπερέτας του Παρασκευά Οικονόμου και εμφανίστηκε στα βαριετέ "Πεύκα" με τον Γ. Οικονομίδη και "Οασισ" με τον Μ. Τραιφόρο. Την περίοδο 1949-50 συμμετείχε στο μουσικό θίασο Κούλας Νικολαΐδου στο θέατρο "Βερντέν" της λεωφόρου Αλεξάνδρας. Στο «Βερντέν» ο Χατζηχρήστος θα κάνει και την πρώτη του μεγάλη επιτυχία στο ρόλο του βλάχου Θύμιου, ένα ρόλο που εμπνεύστηκε ο αδελφός της συζύγου του, ο Κώστας Νικολαΐδης, της συγγραφικής τριάδας Νικολαΐδη - Ελευθερίου - Λυμπερόπουλου. Από το 1953 έως το 1955 συνεργάζεται με την Καίτη Ντιριντάουα και τον Κούλη Στολίγκα. Το 1955, όταν ο θίασος ανεβάζει στο "Περοκέ" την επιθεώρηση "Κόκα-κόλα" των Γιαλαμά - Θίσιου - Πρετεντέρη, πλέκεται και το ειδύλλιό του με την Ντιριντάουα. Παντρεύτηκαν και απέκτησαν μία κόρη. Ο γάμος τους έλαβε τέλος το 1975 και η Καίτη Οικονόμου, όπως ήταν το πραγματικό όνομα της Ντιριντάουα, πέθανε το Φεβρουάριο του 1996.

Στον κινηματογράφο, ο Χατζηχρήστος πρωτοεμφανίστηκε το 1952 με την ταινία "Ο Πύργος των ιπποτών" των Γ. Ασημακόπουλου - Ν. Τσιφόρου. Παράλληλα, σημείωσε τεράστια επιτυχία και στο θέατρο. Μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες στην καριέρα του ήταν ο "Ανθρωπος που γύρισε από τα πιάτα", που πρωτανέβηκε το χειμώνα του 1968-69 με συνθιασάρχες την Α. Φόνσου και τον Δ. Παπαγιαννόπουλο. Υπήρξε παραγωγός τριών ταινιών και σκηνοθέτης οκτώ.

Η πορεία του στο θέατρο συνεχίστηκε απρόσκοπτη μέχρι το 1983. Μετά από μακρά περίοδο απουσίας επέστρεψε σ' αυτό την περίοδο 1994-95, παίζοντας στο δικό του χώρο (το "Θέατρο Χατζηχρήστου" στη στοά Πανεπιστημίου & Ιπποκράτους) την επιθεώρηση "Δεν ήξερες, δε ρώταγες" και την επόμενη χρονιά σε συνεργασία με τον Γ. Πάντζα το έργο του Κ. Παπαέτρου "Τρελάθηκα και σώθηκα". Η δύσκολη περίοδος της ζωής του άρχισε όταν έχασε ξαφνικά την Ελένη Πανταζή, την τέταρτη του γυναίκα, μόλις στα 42 της χρόνια. Πέθανε υποφέροντας από οικονομικά προβλήματα.

Γκιωνάκης Γιάννης

Ο **Γιάννης Γκιωνάκης** (18 Σεπτεμβρίου 1922 - 25 Αυγούστου 2002) ήταν Έλληνας ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου.

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Ξεκίνησε σπουδές στην Ιατρική αλλά τον κέρδισε το θέατρο. Σπούδασε θέατρο στη Δραματική Σχολή του Κάρολου Κουν και στη σχολή του Ελληνικού Ωδείου. Στον κινηματογράφο, αξέχαστη παραμένει η ερμηνεία του στην ταινία *Τα κίτρινα γάντια* ως «Μπρίλης». Τέσσερα χρόνια πριν το θάνατό του, υπέστη εγκεφαλικό επεισόδιο και ακολούθησαν σοβαρά προβλήματα υγείας.

Τον τελευταίο μήνα της ζωής του η υγεία του παρουσίασε σοβαρή επιδείνωση. Έσβησε το απόγευμα της Κυριακής 25 Αυγούστου 2002 στο νοσοκομείο "Λευκός Σταυρός" από μόλυνση του αναπνευστικού. Κηδεύτηκε το απόγευμα της Δευτέρας 26 Αυγούστου 2002 από το Α' Νεκροταφείο Αθηνών παρουσία πολλών συναδέλφων του και απλού κόσμου. Σύμφωνα με δήλωσή του, είχε γεννηθεί την ίδια χρονιά (1924) με το φίλο του, επίσης ηθοποιό Νίκο Ρίζο.

Ρένα Βλαχοπούλου

Η **Ρένα Βλαχοπούλου** γεννήθηκε το 1923 στην Κέρκυρα και σπούδασε στο Ωδείο του Δραματικού Συλλόγου της γένετειράς της, όπου έκανε και τις πρώτες της εμφανίσεις. Ανήλικη ακόμη, σε ηλικία δεκαέξι ετών, πρωτοδούλεψε ως επαγγελματίας σε ζαχαροπλαστείο στη Σπιανάδα. Εκεί, το καλοκαίρι του 1938 γνώρισε τον πρώτο άντρα της ζωής της, τον ποδοσφαιριστή της ΑΕΚ Κώστα Βασιλείου, με τον οποίο παντρεύτηκε το καλοκαίρι της επόμενης χρονιάς.

Το 1939 κατέβηκε στην Αθήνα. Τα πρώτα της καλλιτεχνικά βήματα τα έκανε σε καφενεία και αναψυκτήρια, όπου την ανακάλυψε ο Μίμης Τραϊφόρος και την παρουσίασε ως νέο ταλέντο σ' ένα πρόγραμμα βαριετέ που είχε ανεβάσει στο κέντρο «Όαση» του Ζαππείου. Το πρώτο τραγούδι που είπε ήταν το «Μικρή χωριατοπούλα» του Πολ Μενεστρέλ, το οποίο διασκευάστηκε αργότερα στο πασίγνωστο «Κορόιδο Μουσολίνι», από τον Γιώργο Οικονομίδη. Στην παράσταση αυτή την άκουσε ο Μακέδος και λίγο αργότερα την προώθησε στο σανίδι και συγκεκριμένα στο θέατρο «Μοντεάλ» της οδού Πανεπιστημίου, όπου έπαιξε με τις αδελφές Καλουτά και τραγούδησε ντουέτο με τη Σοφία Βέμπο.

Το χειμώνας του 1940 η Ρένα Βλαχοπούλου έχασε και τους δύο γονείς της, κατά το βομβαρδισμό της Κέρκυρας από τους Ιταλούς. Μεσούσης της Κατοχής, το 1942, παντρεύτηκε για δεύτερη φορά με τον Γιάννη Κωστόπουλο, γόνο καλής οικογένειας των Αθηνών. Τότε γνώρισε και τον μεγάλο πιανίστα της τζαζ Γιάννη Σπάρτακο, με τον οποίο συνεργάστηκε στο «Πάνθεον». Η συνεργασία αυτή έφερε και την επιτυχία «Θα σε πάρω να φύγουμε», που πρωτοτραγούδησε το καλοκαίρι του '44, στην επιθεώρηση «Well come» των Αλέκου Σακελάρη και Δημήτρη Ευαγγελίδη, στο θέατρο «Κυβέλη».

Το 1946 έδωσε τέλος στο δεύτερο γάμο της κι ενώ είχε ήδη αναδειχθεί σε «βασιλίτσα της τζαζ», δέχθηκε ν' ακολουθήσει τον Σπάρτακο σε περιοδεία, στην Κύπρο, την Τουρκία, την Αίγυπτο και την Αμερική. Η πολυγλωσσία της - αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά, ιταλικά- και η πολύ καλή προφορά της ήταν τα μεγάλα της πλεονεκτήματα.

Το καλοκαίρι του 1951 επέστρεψε στην Αθήνα, κάνοντας την πρώτη της επανεμφάνιση στο θέατρο «Σαμαρτζή», στην παράσταση «Φεστιβάλ στην Αθήνα», πλάι στους Άννα και Μαρία Καλουτά, Νίκο Σταυρίδη, Ορέστη Μακρή και Κούλη Στολίγκα. Το χειμώνα, κατόπιν πρόσκλησης τούρκου παραγωγού, συμμετείχε την ταινία «Ανατολίτικες νύχτες», στην οποία επανέλαβε το «Θα σε πάρω να φύγουμε» του Σπάρτακου. Η ταινία αυτή δεν προβλήθηκε ποτέ στην Ελλάδα.

Η Ρένα Βλαχοπούλου δεν είχε εμφανιστεί ακόμη στο θέατρο ως ηθοποιός. Το 1952 ο Βασίλης Μπουρνέλης, ένας από τους μεγαλύτερους επιχειρηματίες του μουσικού θεάτρου της δεκαετίας του '50, την κάλεσε να τραγουδήσει ένα ντουέτο με την Μπελίντα στην επιθεωρήση «Βασίλισσα της νύχτας» στο θέατρο «Ακροπόλ». Ακολούθησαν οι επιθεωρήσεις «Να τι θα πει Αθήνα», «Πουλιά στον αέρα», «Κι ο μήνας έχει εννιά».

Το καλοκαίρι του 1954 πήρε για πρώτη φορά θεατρικό ρόλο, στην επιθεώρηση «Σουσουράδα», δίπλα στον Νίκο Σταυρίδη, με το νούμερο «Άλα πασά μου, κάνε μου τέτοια». Η πρόταση ήταν της Σοφίας Βέμπο. Τα κείμενα υπέγραφαν οι Μίμης Τραϊφόρος και Γιώργος Γιαννακόπουλος, τη μουσική ο Μενέλαος Θεοφανίδης και τη χορογραφία ο Γιάννης Φλερύ και η Αλίκη Βέμπο.

Το 1956 έκανε το κινηματογραφικό της ντεμπούτο, παίζοντας δίπλα στον Νίκο Ρίζο και τον Στέφανο Στρατηγό, στην πρώτη έγχρωμη ελληνική ταινία «Πρωτεουσιάνικες περιπέτειες» του Γιάννη Πετροπουλάκη.

Ορόσημο για την καριέρα της υπήρξε το 1962, όταν η συμμετοχή της στην «Οδό Ονείρων» του Μάνου Χατζιδάκι, στο θέατρο «Μετροπόλιταν», έγινε αφορμή να την προσέξει ο Γιάννης Δαλιανίδης και να την κάνει πρωταγωνίστρια του μιούζικαλ «Μερικοί το προτιμούν κρύο» (1963). Μάλιστα ο ίδιος ο Φίνος, όταν την άκουσε να τραγουδά, φέρεται να της πρότεινε να υπογράψει ισόβιο συμβόλαιο με την εταιρεία του, με την οποία γύρισε μερικές από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του ελληνικού κινηματογράφου.

Παράλληλα με την κινηματογραφική της καριέρα, συνέχισε τη σταδιοδρομία της στο θέατρο και στο τραγούδι. Το 1959 εμφανίστηκε στο Α΄ Φεστιβάλ Τραγουδιού του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας, μ' ένα τραγούδι του Κώστα Καπνίση και του Θάνου Σοφού, το «Είσαι η άνοιξη κι είμαι ο χειμώνας». Την επόμενη χρονιά, τραγούδησε ντουέτο με τον Γιάννη Βογιατζή το «Πρώτο χελιδόνι».

Το καλοκαίρι του 1966 συγκρότησε θίασο με τον Γιώργο Κωνσταντίνου και το Γιάννη Βογιατζή, ενώ το καλοκαίρι του 1967 ηγήθηκε του θιάσου Βλαχοπούλου - Κωνσταντίνου - Σαπουντζάκη, που ανέβασε τη

«Λουλουδιασμένη Αθήνα». Την ίδια χρονιά έκανε και τον τρίτο γάμο της, με τον επιχειρηματία Γιώργο Λαφαζάνη.

Το 1976 ξεκίνησε καριέρα και στην τηλεόραση, πρωταγωνιστώντας στην τηλεοπτική σειρά του Αλέκου Σακελάρη «Μια Αθηναία στην Αθήνα», ενώ τελευταίες εμφανίσεις της στη μικρή οθόνη ήταν οι «Μάμα Μία» και «Μάλιστα Κύριε».

Το 1995 βραβεύτηκε με το Αναμνηστικό Μετάλλιο Δημήτρη Ψαθά για την ερμηνεία της στη «Χαρτοπαίχτρα» του Ψαθά, στο θέατρο Μπρόντγουεϊ, ενώ το 2003 τιμήθηκε με το Χρυσό Σταυρό του Φοίνικος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο. Πέθανε στις 29 Ιουλίου του 2004.

Ρίζος Νίκος

Ο **Νίκος Ρίζος** (30 Σεπτεμβρίου 1924 - 20 Απριλίου 1999) ήταν Έλληνας ηθοποιός. Πρωταγωνίστησε σε πολλές κωμωδίες του ελληνικού κινηματογράφου. Παντρεύτηκε την επίσης ηθοποιό, Έλσα Ρίζου, με την οποία απέκτησε έναν γιο. Έκανε την πρώτη του εμφάνιση στην κλασική επιθεώρηση «Ανθρωποι, άνθρωποι» το 1948, στο θέατρο «Μετροπόλιταν» και απέκτησε δικό του θίασο το 1959, ενώ το 1961 δημιούργησε τον θίασο "Βασίλης Αυλωνίτης - Γεωργία Βασιλειάδου - Νίκος Ρίζος", που διατηρήθηκε, σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία, μέχρι το 1965, παρουσιάζοντας διάφορες κωμωδίες τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Γερμανία για τους μετανάστες.

Το 1986 μετέτρεψε τον κινηματογράφο «Αστορ» της οδού Σταδίου σε θέατρο, το οποίο λειτούργησε υπό την καλλιτεχνική διεύθυνσή του μέχρι το 1990. Ο Νίκος Ρίζος, άλλωστε, υπήρξε πολύ επιτυχημένος θεατρικός επιχειρηματίας επί 27 χρόνια.

Έπαιξε σε περίπου 300 κινηματογραφικές ταινίες, όπως *Το σωφεράκι* του Γιώργου Τζαβέλλα, *Ο θησαυρός του μακαρίτη* του Νίκου Τσιφόρου, *Ο Κλέαρχος*, *η Μαρίνα και ο κοντός*, *Συμμορία εραστών* και άλλα.

Στην τηλεόραση πρωταγωνίστησε μαζί με τη Μάρθα Καραγιάννη στη σειρά *Ο δρόμος* του Κώστα Λυχνάρη, σε σενάριο Κώστα Πρετεντέρη και το 1999 στην τηλεοπτική μεταφορά του μυθιστορήματος του ακαδημαϊκού Τάσου Αθανασιάδη *Η αίθουσα του θρόνου* στο Mega. Ήταν η τελευταία του εμφάνιση στην τηλεόραση, μιας και την ημέρα προβολής του τελευταίου

επεισοδίου της σειράς ο Νίκος Ρίζος πέθανε. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του διέμενε στου Γκύζη. Ο Νίκος Ρίζος υπέστη οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου στις 20 Απριλίου του 1999 και μεταφέρθηκε εσπευσμένα στο νοσοκομείο, όπου και κατέληξε από πνευμονικό οίδημα.

Λαμπέτη Έλλη

Η **Έλλη Λαμπέτη** γεννήθηκε στα Βίλια Αττικής στις 13 Απριλίου 1926.

Το πραγματικό της όνομα ήταν Έλλη Λούκου. Είχε 6 αδέρφια, εκ των οποίων ένα δίδυμο αδελφό, που πεθαίνει από φυματίωση το 1941. Το 1928 η οικογένεια μετακόμισε στην Αθήνα. Με τον Αλέκο Αλεξανδράκη έζησαν πάλι έναν θυελλώδη έρωτα που διήρκεσε δύο χρόνια και συμπρωταγωνίαστησαν και στο θέατρο. Ο γάμος της με τον Μάριο Πλωρίτη (ο οποίος παρέμεινε αιώνιος φίλος της και στάθηκε δίπλα της μέχρι το τέλος της ζωής της) το 1950 υπήρξε ατυχής, χώρισαν το 1953, όταν γνωρίστηκε με τον Δημήτρη Χορν, και μαζί έγραψαν μία από τις πιο λαμπερές σελίδες στην ιστορία του ελληνικού θεάτρου και κινηματογράφου και υπήρξαν αγαπημένο ζευγάρι στη ζωή και στη σκηνή. Όμως, δεν παντρεύτηκαν ποτέ και επιπλέον η Λαμπέτη αναγκάστηκε να κάνει έκτρωση στο παιδί που κυοφορούσε από εκείνον.

Από τον Δ. Χορν χώρισε το 1959, όταν γνώρισε τον αμερικανό συγγραφέα Γουέηκμαν (Frederic Wakeman), τον οποίο παντρεύτηκε, αλλά χώρισε το 1976 μετά από πολλά προβλήματα και όντας χρόνια εν διαστάσει. Σημαντική γνωριμία στη ζωή της στάθηκε ο γνωστός ηθοποιός Κώστας Καρράς, με τον οποίο η Λαμπέτη ονειρευόταν για άλλη μια φορά τον γάμο και την οικογένεια. Θα παίξουν μαζί στο "Θυμήσου τον Σεπτέμβρη", αλλά εμπόδιο στα σχέδιά της είναι το νεαρό της ηλικίας του και το ότι εκείνος είναι παντρεμένος, κάτι που η ίδια αγνοούσε. Θα μάθει την αλήθεια από τη γνωστή πλέον ηθοποιό Βέρα Κρούσκα, η οποία έκανε τα πρώτα θεατρικά της βήματα στο πλευρό της Λαμπέτη. Μια προσπάθεια υιοθεσίας από κοινού με τον Γουέηκμαν, (της μικρής Έλιζας) της δημιούργησε πλείστα προβλήματα, όταν δικαστική απόφαση την υποχρέωσε να επιστρέψει το παιδί, μετά παρέλευση 4 χρόνων, στους φυσικούς γονείς του. Η περιπέτεια αυτή της δημιούργησε γενική κατάπτωση και μελαγχολία, που την κράτησε μακριά από το θέατρο. Η επάρατη νόσος όμως ήρθε να συμπληρώσει την τραγωδία της μεγάλης αυτής ηθοποιού, κάνοντας την επανεμφάνισή της μετά από 11 χρόνια, το 1980. Οι μεταστάσεις ήταν συνεχείς. Οι χημειοθεραπείες στις οποίες υποβλήθηκε έπληξαν τις φωνητικές της χορδές, με αποτέλεσμα σταδιακά να χάσει και τη φωνή της. Η τελευταία παράσταση στην οποία πρωταγωνίαστησε στην Αθήνα ήταν τα "Παιδιά ενός κατώτερου Θεού" στο ρόλο της κωφάλαλης Σάρα. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1983 άφησε τη τελευταία της πνοή σε νοσοκομείο των ΗΠΑ που είχε μεταβεί λίγες εβδομάδες πριν. Η τελευταία προσφορά της ήταν

η δωρεά των ματιών της.

Η Έλλη Λαμπέτη είχε τιμηθεί με το υπαμειβόμενο βραβείο Μαρίκας Κοτοπούλη για την διετία 1949-1951.

Συνοδινού Άννα

Η **Άννα Συνοδινού** - Μαρινάκη του Ιωάννη είναι Ελληνίδα ηθοποιός και πολιτικός. Γεννήθηκε στο Λουτράκι στις 21 Νοεμβρίου του 1927. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, πρώην Βασιλικού. Οι μεγαλύτερες θεατρικές της παρουσίες της είναι στις αρχαίες τραγωδίες «Αντιγόνη», «Ηλέκτρα», «Ανδρομάχη», «Ιφιγένεια», καθώς και στην αρχαία κωμωδία «Λυσιστράτη», πάντα σε πρωταγωνιστικούς ρόλους. Επίσης έχει παίξει και σε ένα πλήθος θεατρικών έργων, κυρίως του Σαίξπηρ καθώς και πολλών Ελλήνων θεατρικών συγγραφέων, κατέχοντας σήμερα μια από τις πλέον εξέχουσες θέσεις των τραγωδών ηθοποιών του σύγχρονου Ελληνικού Θεάτρου. Η Άννα Συνοδινού είναι από τα ιδρυτικά μέλη του Θεάτρου του Εθνικού Κήπου (πρώην Βασιλικού Κήπου) που εν τω μεταξύ καταργήθηκε. Επίσης είναι η ιδρύτρια του Θεάτρου του Λυκαβηττού που για πολλά χρόνια υπήρξε θιασάρχης. Από το 2004 δίδαξε αρχαίο δράμα στο Ωδείο Αθηνών. Η Άννα Συνοδινού έχει τιμηθεί δύο φορές με το θεατρικό έπαθλο Κοτοπούλη. Μιλάει αγγλικά και είναι μόνιμη κάτοικος Αθηνών.

Βέγγος Θανάσης

Ο **Θανάσης Βέγγος** γεννήθηκε στο Νέο Φάληρο, στις 29 Μαΐου του 1927. Ήταν μοναχοπαίδι του Βασίλη και της Ευδοκίας Βέγγου. Ο πατέρας του ήταν υπάλληλος στην Εταιρεία Ηλεκτρισμού και ήρωας της αντίστασης. Μετά τον πόλεμο εκδιώχθηκε από τη δουλειά του, εξαιτίας των πολιτικών του φρονημάτων. Έτσι, ο Θανάσης άρχισε να εργάζεται από μικρός για να βοηθήσει την οικογένειά του. Για πολλά χρόνια ασχολήθηκε με την επεξεργασία δερμάτων, ενώ παράλληλα έκανε διάφορα μικροθελήματα στη γειτονιά του.

Κατά τα παραγμένα χρόνια του εμφύλιου εξορίστηκε στη Μακρόνησο. Εκεί γνώρισε και τον άνθρωπο που έμελλε να αλλάξει τη ζωή του, τον Νίκο Κούνδουρο. Το 1954 έκανε την πρώτη του εμφάνιση στον κινηματογράφο, στην ταινία του σκηνοθέτη *Μαγική Πόλις* και για τα επόμενα πέντε χρόνια

έπαιξε μικρούς ρόλους σε ταινίες που άφησαν εποχή, δείχνοντας το μεγάλο και έμφυτο ταλέντο του.

Ο Θανάσης Βέγγος δεν σπούδασε υποκριτική. Το 1959 πήρε άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ηθοποιού, όχι από Σχολή, αλλά ως εξαιρετικό ταλέντο, με εξετάσεις σε ειδική επιτροπή. Την ίδια χρονιά έκανε και το θεατρικό του ντεμπούτο, στην επιθεώρηση *Ομόνοια πλατς πλουτς*, δίπλα στους Νίκο Ρίζο και Γιάννη Γκιωνάκη.

Την περίοδο αυτή εμφανίστηκε σε μερικές από τις πιο ιστορικές ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου, όπως *Ο δράκος*, *Διακοπές στην Αίγινα*, *Μανταλένα*, *Ο Ηλίας του 16ου*, *Ποτέ την Κυριακή*. Ο πρώτος του μεγάλος ρόλος είναι μαζί με τον Νίκο Σταυρίδη στην ταινία *Οι δοσατζήδες* του 1960. Τη δεκαετία του '80 αποσύρεται από το σινεμά και κάνει λίγες βιντεοταινίες. Θα επιστρέψει στον κινηματογράφο το 1991, με την ταινία *Ήσυχες μέρες του Αυγούστου* του Παντελή Βούλγαρη. Η ερμηνεία του έχει πια διαφοροποιηθεί, είναι χαμηλών τόνων, αλλά μεγάλης εκφραστικότητας. Το 1995 συμμετείχε στην ταινία *Το βλέμμα του Οδυσσέα*, του Θόδωρου Αγγελόπουλου, ενώ κορυφαία στιγμή υπήρξε ο ρόλος του στο *Όλα είναι δρόμος* του 1998. Την περίοδο αυτή εμφανίστηκε επίσης στην Επίδαυρο, το 1997 στο ρόλο του Δικαιοπόλι στους *Αχαρνής* και το 2001 στην *Ειρήνη* του Αριστοφάνη με μεγάλη επιτυχία. Στην τηλεόραση, ο Θανάσης Βέγγος εμφανίστηκε στις σειρές: *Βεγγαλικά* (ΕΡΤ, 1988), *Αστυνόμος Θανάσης Παπαθανάσης* (ANT1, 1990), *Περί ανέμων και υδάτων* (Mega, 2002), *Έρωτας, όπως έρημος* (NET, 2003), *Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου* (ANT1, 2006) και *Η Θεσσαλονίκη της νοσταλγίας μας* (ΕΤ3, 2009).

Ο Θανάσης Βέγγος ήταν παντρεμένος με την Ασημίνα Βέγγου, με την οποία απέκτησε δυο γιους κι έζησε μαζί της μέχρι το τέλος της ζωής του, στις 3 Μαΐου του 2011.

Αγγελίδου Νέλλη

Η **Νέλλη Αγγελίδου** γεννήθηκε το 1927 στην Αθήνα και σπούδασε υποκριτική στη Δραματική Σχολή του «Θεάτρου Τέχνης» του Καρόλου Κουν, απ' όπου και αποφοίτησε το 1955.

Τους πρώτους ρόλους της τους έπαιξε στο «Θέατρο Τέχνης» με έργα ρεπερτορίου από την παγκόσμια και ελληνική δραματουργία. Στο Εθνικό Θέατρο εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1959 στον «Ιουλιανό τον Παραβάτη» του Νίκου Καζαντζάκη και μέχρι την τελευταία της εμφάνιση ερμήνευσε σημαντικούς ρόλους. Αξιομνημόνευτη ήταν η τελευταία της εμφάνιση στο Εθνικό Θέατρο, το 2001, στις «Φάλαινες του Αυγούστου» του Ντέιβιντ Μπέρι μαζί με την Αντιγόνη Βαλάκου και τη Βέρα Ζαβιτσιάνου. Κατά τη διάρκεια της μακροχρόνιας σταδιοδρομίας της έλαβε μέρος στα Φεστιβάλ Επιδαύρου και Αθηνών, αλλά και σε διεθνή φεστιβάλ του εξωτερικού. Από τις τελευταίες θεατρικές εμφανίσεις της ήταν ο μονόλογος του Αντώνη Δωριάδη «Η αναχώρηση, ή καρκίνος του λάρυγγος» το 2003.

Στον κινηματογράφο εμφανίστηκε στις ταινίες: «Παράνομοι» (1958), «Ο θάνατος θα ξανάρθει» (1961), «Ψωμί για έναν δραπετή» (1967), «Ήλιος του θανάτου» (1978), «Ανατολική περιφέρεια» (1979), «Ομίχλη κάτω από τον ήλιο» (1980), «Εκατόν είκοσι ντεσιμπέλ» (1987) και «Luton» (2013). Στην τηλεόραση έπαιξε στις σειρές «Ο Μεγάλος Ξεσηκωμός» (1977), «Αστροφεγγιά» (1980, ΕΡΤ), «Σαν τα τρελά πουλιά» (1981, ΕΤ-1), «Η λυγερή» (1995, ΕΤ-1), και «...ύστερα ήρθαν οι μέλισσες» (2000, ΕΤ-1). Έλαβε, επίσης, μέρος σε πολλές ραδιοφωνικές εκπομπές.

Τιμήθηκε με το έπαθλο «Μαρίκα Κοτοπούλη» και με το βραβείο Α΄ γυναικείου ρόλου στο Διεθνές Φεστιβάλ Αλεξάνδρειας, για την ερμηνεία της στην ταινία του Ντίνου Δημόπουλου «Ο Ήλιος του θανάτου». Το 1988 τιμήθηκε από την ελληνική ραδιοφωνία για την προσφορά της στον Πολιτισμό.

Η Νέλλη Αγγελίδου έφυγε από τη ζωή στις 6 Οκτωβρίου 2014, σε ηλικία 87 ετών.

Αλεξανδράκης Αλέκος

Ο **Αλέκος Αλεξανδράκης** γεννήθηκε στην Αθήνα, στις 27 Νοεμβρίου του 1928. Ο πατέρας του ήταν δικηγόρος και έτσι μπόρεσε να του δώσει μια πολύ καλή μόρφωση. Μεγάλωσε σε ένα σπίτι γεμάτο βιβλία. Αγάπησε την Τέχνη αλλά και τον αθλητισμό, μεγάλος έρωτάς του η ξιφασκία, στην οποία διακρίθηκε, αφού από 15 χρόνων ήταν μέλος της Εθνικής Ομάδας.

Μπαίνει στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων, θέλοντας να κάνει καριέρα σε

ναυτικός, αλλά μια παράσταση με την Έλλη Λαμπέτη, σε σκηνοθεσία Καρόλου Κουν, του αλλάζει τη ζωή, ο «Γυάλινος κόσμος». Αποφασίζει να δώσει εξετάσεις στο Βασιλικό Θέατρο, μετέπειτα Εθνικό, και περνάει πρώτος. Την ίδια εποχή η Κατερίνα Ανδρεάδη ή Κατερίνα όπως είναι γνωστή στο θεατρικό κόσμο, έψαχνε για ένα νέο «ζεν πρεμιέ» για τις ανάγκες του θεατρικού έργου «Φθινοπωρινή παλίρροια». Στις 9 Ιουλίου 1949 κάνει τα πρώτα βήματά του στο θεατρικό σανίδι, αφήνοντας τις καλύτερες εντυπώσεις στο κοινό και στους κριτικούς.

Την ίδια χρονιά το βλέπει ο Φίνος και τον επιλέγει για την ταινία «Δύο κόσμοι», σε σκηνοθεσία Ιάσωνα Νόβακ και Γιάννη Φιλίππου.

Ένας σημαντικός έρωτας της ζωής του θα είναι η Αλίκη Γεωργούλη. Θα την παντρευτεί το 1956. Θα μείνουν μαζί λίγα χρόνια και θα δημιουργήσουν σημαντικές παραστάσεις στο θέατρο σα θεατρικό ζευγάρι. Ο Αλέκος Αλεξανδράκης έπαιξε πολύ στην τηλεόραση, ιδίως μετά την πτώση της χούντας, συνεργάστηκε με πολύ σημαντικούς ηθοποιούς και σκηνοθέτες του θεάτρου και του κινηματογράφου, όπως τη Μελίνα Μερκούρη, την Τζένη Καρέζη, την Αλίκη Βουγιουκλάκη, το Μιχάλη Κακογιάννη, τη Ρένα Βλαχοπούλου, το Μίμη Φωτόπουλο, τον Κώστα Βρεττάκο, το Βασίλη Διαμαντόπουλο, τον Ηλία Λογοθέτη κ.ά. Το θαυμάσαμε στο «Γιούγκερμαν», στον «Παράξενο ταξιδιώτη» και στους «Μυστικούς αρραβώνες», στην τηλεόραση.

Πέθανε, στις 8 Νοεμβρίου του 2005, μετά από μακροχρόνια πάλη με τον καρκίνο, σε ηλικία 77 ετών.

Αντιγόνη Βαλάκου

Η **Αντιγόνη Βαλάκου** γεννήθηκε το 1930 στην Καβάλα.

Το 1946 εγκαταστάθηκε με την οικογένειά της στην Αθήνα σε ηλικία 16 ετών. Το πάθος της για την υποκριτική ήταν τόσο μεγάλο που κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων τάξεων του εξατάξιου Γυμνασίου, φοίτησε παράλληλα και στη δραματική σχολή "Θεατρικό Σπουδαστήριο" του Βασίλη Ρώτα . Ταυτόχρονα εμφανίζεται στη σκηνή με το θίασο του "Ρεαλιστικού Θεάτρου" με τον Αιμίλιο Βεάκη (1949) στο έργο «Νυφιάτικο τραγούδι» του Νότη Περγιάλη ως Τριανταφυλλιά. Στη συνέχεια συνεργάστηκε με το θίασο της Κατερίνας και αργότερα με το θίασο Μανωλίδου -Αρώνη - Χατζίσκου (1951 - 1952) όπου και διακρίθηκε ως "ενζενί". Τα επόμενα χρόνια προσλήφθηκε από το Εθνικό Θέατρο στο οποίο και υποδύθηκε πρωτεύοντες ρόλους. Από το φθινόπωρο του 1956 υπήρξε πρωταγωνίστρια στο θίασο του Κώστα Μουσουρή ,

διακρινόμενη ως "Αννα Φρανκ" στο ομώνυμο έργο. Συνεργάστηκε ακόμη με το Κ.Θ.Β.Ε., τον ΘΟΚ και με πολλούς ιδιωτικούς θιάσους.

Το 1958 συγκρότησε δικό της θίασο. Το 1960 παντρεύτηκε τον χειρούργο γιατρό Αντώνη Τόμπλερ. Χώρισαν μερικά χρόνια αργότερα. Έπαιξε σε περισσότερο από 120 έργα και έδωσε αξέχαστες ερμηνείες ως Μαρία Στούαρτ, Ιουλιέττα, Έντα Γκάμπλερ, Κυρά της Θάλασσας, Νόρα, Μπερνάντα Άλμπα, Βεατρίκη, Αρετούσα κ.α.. Στην ωριμότητα του ταλέντου της προτείνει έναν προσωπικό τρόπο ερμηνείας σε τραγικούς ρόλους (Ηλέκτρα, Αντιγόνη, Κασσάνδρα, Αγαύη, Ιφιγένεια, Μήδεια του Σενέκα) και ανανέωσε το παραδοσιακό ύφος.

Το 1958 τιμήθηκε με το θεατρικό έπαθλο της Μαρίκας Κοτοπούλη για την ερμηνεία της ως "Αννα Φρανκ" στο ομώνυμο έργο. Το 1999 βραβεύτηκε από το Φεστιβάλ Ολύμπου για την μακρόχρονη προσφορά της στο θέατρο και την τέχνη. Το 2001 ήταν υποψήφια για το Μεγάλο Βραβείο Θεάτρου της Ενώσεως Ελλήνων Θεατρικών Κριτικών. Το 2002, τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλο με τον Χρυσό Σταυρό του Τάγματος της Τιμής σε εκδήλωση στο Προεδρικό Μέγαρο. Την ίδια χρονιά στα πλαίσια των Τηλεοπτικών Βραβείων τιμήθηκε με το βραβείο Α' Γυναικείου ρόλου για την ερμηνεία της στη σειρά Περί ανέμων και υδάτων. Επίσης είχε τιμηθεί στα Θεατρικά Βραβεία Κοινού(2003) για την ερμηνεία της στην παράσταση "Η τρελή του Σαγιό". Στη Καβάλα λειτουργεί εδώ και αρκετά χρόνια το θέατρο " Αντιγόνη Βαλάκου" το οποίο φιλοξενεί σημαντικές παραστάσεις και επιλεγμένες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Πέθανε στις 12 Νοεμβρίου 2013 έπειτα από ολιγοήμερη νοσηλεία στον Ευαγγελισμό και κηδεύτηκε στο κοιμητήριο του Κόκκινου Μύλου.

Τζένη Καρέζη

Η **Τζένη Καρέζη** γεννήθηκε στην Αθήνα στις 12 Ιανουαρίου 1934. Το πραγματικό της όνομα ήταν Ευγενία Καρπούζη. Έζησε τα παιδικά της χρόνια σε διάφορες πόλεις, ακολουθώντας στις μεταθέσεις τους γονείς της που ήταν εκπαιδευτικοί. Στη Θεσσαλονίκη μπήκε εσωτερική στο Γαλλικό Σχολείο Καλογριών και αργότερα συνέχισε στο αντίστοιχο Saint Joseph στην Αθήνα.

Η αγάπη της για το θέατρο άρχισε να εκδηλώνεται από τα μαθητικά της, ακόμη, χρόνια και εκφράστηκε με τη συμμετοχή της στις σχολικές παραστάσεις. Το 1951 –χρονιά αποφοίτησής της από την Ελληνογαλλική

Σχολή– πήρε μέρος στην παράσταση της *Αντιγόνης* του Σοφοκλή που ανέβηκε στο *REX* από τους τελειόφοιτους, ερμηνεύοντας τον ομώνυμο ρόλο.

Την ίδια χρονιά έγινε δεκτή στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, όπου μαθήτευσε δίπλα στον Δημήτρη Ροντήρη, τον Άγγελο Τερζάκη, την Κατερίνα και τον Γιώργο Παππά, που υπήρξε και ο πρώτος μεγάλος της έρωτας. Αποφοίτησε το 1954 κα αμέσως χρίστηκε πρωταγωνίστρια. Ο πρώτος της ρόλος στο θεατρικό σανίδι ήταν δίπλα στη Μελίνα Μερκούρη στο έργο *Ωραία Ελένη* που ανέβηκε τον Οκτώβριο του 1954 στο *Θέατρο Κοτοπούλη*. Στο Εθνικό Θέατρο έμεινε ως το 1959, παίζοντας σε έργα του Τολστόι, του Αντρέγεφ, του Ούγκο Μπετ και του Αριστοφάνη, δίπλα στη Μαίρη Αρώνη. Μετά το 1960, δημιούργησε δικούς της προσωπικούς θιάσους και συνεργάστηκε με έξοχους κωμικούς, όπως ο Λάμπρος Κωνσταντάρας, ο Ντίνος Ηλιόπουλος, ο Μίμης Φωτόπουλος και ο Διονύσης Παπαγιαννόπουλος.

Από το 1968 μέχρι το θάνατό της έπαιξε μαζί με τον Κώστα Καζάκο, Καμπανέλλη, Άλμπυ, Ίψεν, Τσέχωφ, Αναγνωστάκη, ενώ το 1985 ερμήνευσε για πρώτη φορά αρχαίο δράμα, με τη *Μήδεια*, σε σκηνοθεσία Βολανάκη, παράσταση που και στο Ηρώδειο και στην Επίδαυρο γνώρισε μεγάλη επιτυχία. Τελευταία της θεατρική παράσταση ήταν τα *Διαμάντια και μπλουζ* της Λούλας Αναγνωστάκης.

Στην προσωπική της ζωή έκανε δύο γάμους. Ο πρώτος με τον δημοσιογράφο Ζάχο Χατζηφωτίου το 1962 και ο δεύτερος με τον ηθοποιό Κώστα Καζάκο το 1967, με τον οποίο και έμεινε παντρεμένη έως το τέλος της ζωής της. Με τον Καζάκο απέκτησαν έναν γιο, τον Κωνσταντίνο, ο οποίος ακολουθεί με επιτυχία τα βήματα των γονιών του, όντας και ο ίδιος ηθοποιός.

Η Τζένη Καρέζη πέθανε στις 27 Ιουλίου του 1992, νικημένη από την επάρατο νόσο. Στη μνήμη της ιδρύθηκε, την ίδια χρονιά, το ίδρυμα *Τζένη Καρέζη*, με σκοπό την παρηγορητική αγωγή των ασθενών που πάσχουν από καρκίνο και χρόνιες καταληκτικές νόσους και τη με κάθε μέσο ανακούφισή τους από τον πόνο.

Κούρκουλος Νίκος

Ο **Νίκος Κούρκουλος** (Αθήνα, 5 Δεκεμβρίου 1934- 30 Ιανουαρίου 2007) ήταν Έλληνας ηθοποιός, που υπηρέτησε το Εθνικό Θέατρο, το οποίο και τον γαλούχησε. Υπήρξε επίσης αθλητής του Παναθηναϊκού.^[1] Στα νιάτα του υπήρξε ποδοσφαιριστής στον Παναθηναϊκό και από σύμπτωση πήρε την απόφαση να γίνει ηθοποιός, όπως ο ίδιος έλεγε. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και στο πλευρό του Μάνου Κατράκη, από την οποία αποφοίτησε το 1958.

Την πρώτη θεατρική του εμφάνιση έκανε στο έργο «Η κυρία με τις καμέλιες» με τον θίασο Λαμπέτη -Χορν (1958-59). Η θεατρική του πορεία στη συνέχεια έχει ως εξής: 1959-60: Συμμετοχή στο θίασο Βεργή στο έργο «Νίκη χωρίς φτερά». 1964: «Πύργος» του Φραντς Κάφκα και «Ιούλιος Καίσαρ» του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ. 1967: «Ποτέ την Κυριακή» («Ιλια Ντάρλιγκ») στις Η.Π.Α., σε σκηνοθεσία Ζυλ Ντασέν με τη Μελίνα Μερκούρη, παράσταση για την οποία κέρδισε την υποψηφιότητα για το Βραβείο Tony. 1971: «Η Δίκη» του Φραντς Κάφκα. 1972: Συγκροτεί δικό του θίασο. Ανεβάζει το «Τάνγκο» του Σλ. Μρόζεκ. 1974: Δημιουργεί το θέατρο «ΚΑΠΠΑ» όπου στεγάζει τον θίασό του. 1975: «Όπερα της πεντάρας» του Μπέρτολτ Μπρεχτ. 1976: «Ο Γλάρος» του Άντον Τσέχοφ. 1982: «Οιδίποδας τύραννος» του Σοφοκλή. 1983: «Ανταπόκριση» του Ούγκο Μπέτι. 1986: «Ψηλά από τη Γέφυρα» του Άρθουρ Μίλερ. 1987: «Στη Φωλιά του Κούκου» του Ντέιλ Βάσερμαν. 1988: Σκηνοθέτησε το «Φτωχέ μου φονιά» του Πάβελ Κόχουτ. 1992: Τελευταία εμφάνιση στο θέατρο, με τον «Φιλοκτήτη» του Σοφοκλή, στην Επίδαυρο. 1993: Πρόεδρος του Δ.Σ. του Εθνικού Θεάτρου. 1994: Καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού θεάτρου. Ίδρυσε την Πειραματική Σκηνή και το Εργαστήρι Ηθοποιών, έθεσε σε μόνιμη λειτουργία την Παιδική Σκηνή του Θεάτρου, ενώ στις καινοτομίες του καταγράφηκε και η τεράστια επιτυχία του μιούζικαλ «Βίρα τις άγκυρες» των Β. Παπαθανασίου - Μ. Ρέππα, σε σκηνοθεσία Σταμάτη Φασουλή, ως το πρώτο μουσικό έργο στην ιστορία του Εθνικού Θεάτρου, αφιερωμένο στην ελληνική επιθεώρηση.

Στον κινηματογράφο διακρίθηκε σε ρόλους "ζεν-πρεμιέ" και πρωταγωνίστησε σε κοινωνικά δράματα, όπως "Οργή", "Κατήφορος" (1961), "Ορατότης Μηδέν" (1970). Αξιόλογη ήταν και η ερμηνεία του σε πολεμικά δράματα, όπως "Το Χώμα Βάφτηκε Κόκκινο", ενώ από τη φιλμογραφία του δεν έλειψε και η παρουσία του σε ξενόγλωσσες ταινίες. Στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης πήρε δύο φορές το

βραβείο α' ανδρικού ρόλου για την ερμηνεία του στις ταινίες "Οι Αδίστακτοι" (1965) και "Ο Αστραπόγιαννος" (1970). Η τελευταία του κινηματογραφική παρουσία ήταν στην ταινία Το Φράγμα (1982). Στην τηλεόραση πρωταγωνίστησε στη σειρά "Το 13ο κιβώτιο" στον τηλεοπτικό σταθμό ANT1.

Το 2001 ο ηθοποιός διαγνώστηκε ότι έπασχε από καρκίνο στο ρινοφάρυγγα. Παρά τα προβλήματα υγείας, συνέχιζε να αγωνίζεται για το Εθνικό Θέατρο. Απεβίωσε στις 30 Ιανουαρίου 2007 και κηδεύτηκε στις 31 Ιανουαρίου 2007 από το νεκροταφείο Ζωγράφου, στη γειτονιά όπου μεγάλωσε.

Παπαμιχαήλ Δημήτρης

Ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ (29 Αυγούστου 1934 - 8 Αυγούστου 2004) ήταν μεγάλος Έλληνας ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου. Γεννήθηκε το 1934 και έζησε στον Πειραιά. Τα παιδικά του χρόνια ήταν φτωχικά. Οι γονείς του διεύθυναν ένα καφενείο στο οποίο συχνά βοηθούσε και ο ίδιος. Τα παιδικά του χρόνια στιγματίστηκαν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Έζησε για περίπου δυο χρόνια στο Κρανίδι, ύστερα από προτροπή των γονιών του, και αμέσως μετά ξαναγύρισε στον Πειραιά.

Ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ από τα εφηβικά του χρόνια είχε αποφασίσει ότι ήθελε να ασχοληθεί με το θέατρο. Οι γονείς του ήθελαν να σπουδάσει υφαντουργεία καθώς είχε κερδίσει μια υποτροφία στην Αγγλία. Ωστόσο αυτός έδωσε κρυφά εισαγωγικές εξετάσεις στο Εθνικό Θέατρο και τελικά πέρασε. Αυτή του η κίνηση όμως προκάλεσε την αντίδραση του πατέρα του, ο οποίος τελικά συμφώνησε. Αξιοθαύμαστο γεγονός αποτελεί το ότι, ο Παπαμιχαήλ έφτανε στην Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου με τα πόδια από τον Πειραιά. Στην Σχολή του Εθνικού, γνώρισε και την Αλίκη Βουγιουκλάκη, μελλοντική σύζυγο και συνεργάτιδα του. Αποφοίτησε από το Εθνικό με βαθμό "Άριστα". Ο πρώτος του ρόλος ήταν στο «Γλάρο» του Τσέχωφ και ακολούθησε ο ρόλος του Πολύδωρα στην Εκάβη του Ευριπίδη. Στη συνέχεια, συνεργάστηκε με το Θέατρο Τέχνης και από το 1962 συγκρότησε δικό του θίασο στο Ελεύθερο Θέατρο. Έπαιξε δίπλα στην Κυβέλη, την Παξινού, τη Συνοδιού, τη Βαλάκου και το Μινωτή. Τιμήθηκε με το Βραβείο Κοτοπούλη το 1957. Επίσης συμμετείχε σε μεγάλες παραγωγές του ελληνικού κινηματογράφου, όπως το Ποτέ την Κυριακή (1960) και Τα κόκκινα φανάρια (1963) ενώ ταινία σταθμός στην καριέρα του ήταν η

ταινία Παπαφλέσσας (1971) , η οποία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες υπερπαραγωγές του ελληνικού κινηματογράφου, η οποία κόστισε 12.009.000 δραχμές.

Από το 1964 και για δέκα ολόκληρα χρόνια πρωταγωνίστησε στο θέατρο ως συν-θιασάρχης με την Αλίκη Βουγιουκλάκη, αλλά και σε δεκάδες ταινίες ως ζευγάρι, στην οθόνη αλλά και στη ζωή.

Υπήρξε Πρωταγωνιστής στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος (ΚΘΒΕ) και πρόεδρος του συλλόγου ηθοποιών βορείου Ελλάδος.

Ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ παντρεύτηκε δύο φορές. Στην αρχή της καριέρας του διατηρούσε σχέση με την ηθοποιό Δέσπω Διαμαντίδου. Πρώτη του σύζυγος και μεγάλο κεφάλαιο στη ζωή του αποτέλεσε η Αλίκη Βουγιουκλάκη. Γνωρίζοντας την στην αίθουσα αναμονής του Εθνικού Θεάτρου, όπου και οι δύο βρίσκονταν για να δώσουν εισαγωγικές εξετάσεις, ο γάμος του μαζί της ήταν γεμάτος συγκρούσεις αλλά αποτελεί, εάν όχι τον μεγαλύτερο, έναν από τους πιο πολυσυζητημένους και γεμάτος πάθος γάμους στον ελληνικό χώρο του θεάματος. Παντρεύτηκαν στις 18 Ιανουαρίου του 1965. Μαζί ανέβασαν πολλά έργα στο θέατρο και έκαναν πολλές ταινίες, από τις πιο γνωστές και αγαπητές στο ευρύ κοινό ήταν «Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο», «Αστέρω», "Μανταλένα»,«Η Αλίκη στο Ναυτικό» και πολλές άλλες. Κατά την διάρκεια του γάμου τους απέκτησαν έναν γιό, τον Γιάννη. Ύστερα από δέκα χρόνια γάμου το ζευγάρι χώρισε το 1975, αλλά επανενώθηκαν καλλιτεχνικά ξανά το 1983. Στη συνέχεια παντρεύτηκε την Νανά Ειλικρινή, με την οποία χώρισαν το 1990. Σύντροφος του υπήρξε και η ηθοποιός Μίνα Χειμώννα. Τελευταία σύντροφος της ζωής του η ηθοποιός Νάντια Μουρούζη.

Ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ πέθανε αιφνίδια στις 8 Αυγούστου 2004 στο εξοχικό του από Έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Βουγιουκλάκη Αλίκη

Η «εθνική star της Ελλάδος», **Αλίκη Βουγιουκλάκη** γεννήθηκε στις 20 Ιουλίου του 1934 στο Μαρούσι. Τρεις μέρες αργότερα αρρώστησε με πνευμονία και αμέσως οι γονείς της φώναξαν ιερέα να τη βαφτίσει. Το όνομα που της έδωσαν: Αλίκη - Σταματίνα. Τα παιδικά της χρόνια ήταν ιδιαίτερα δύσκολα και φτωχικά. Στην κατοχή ο πατέρας της δολοφονήθηκε και η

μητέρας της ανέλαβε μόνη της να μεγαλώσει τα τρία παιδιά, την Αλίκη, τον Αντώνη και τον Τάκη.

Από μικρή η Αλίκη λάτρευε τη Μαίρη Πίκφορντ και την Γκρέτα Γκάρμπο. Το πλούσιο υποκριτικό της ταλέντο διαφάνηκε από τα παιδικά της ακόμα χρόνια, πρωταγωνιστώντας στις περισσότερες σχολικές θεατρικές παραστάσεις.

Το 1952 έδωσε εξετάσεις στη δραματική σχολή του Εθνικού Θεάτρου, κρυφά από την οικογένειά της, καθώς το επάγγελμα του ηθοποιού εθεωρείτο ντροπή την εποχή εκείνη. Το 1953, όντας στο δεύτερο έτος της σχολής, της ανατέθηκε ο μικρός ρόλος της Λουιζόν στον «Κατά φαντασίαν ασθενή» του Μολιέρου, ενώ τον ίδιο χρόνο πήρε και το ρόλο της Ολυμπίας στις «Φουσκοθαλασσιές» του Δημήτρη Μπόγρη.

Το καλοκαίρι του 1954, πριν ακόμα τελειώσει τη δραματική σχολή κι ενώ επέστρεφε από τις διακοπές της, την κάλεσε ο σπουδαίος ηθοποιός και σκηνοθέτης Νίκος Χατζίσκος για να αντικαταστήσει την Άννα Συνοδινού, που αποχώρησε από το θίασο, στο ρόλο της Ιουλιέτας. Για να παίξει στο έργο χρειάστηκε να πάρει ειδική άδεια από τη σχολή της, έχοντας στη διάθεσή της μόνο τρία μερόνυχτα για να προετοιμαστεί και να μάθει το ρόλο. Η Ιουλιέτα της μπορεί να μην ήταν υπόδειγμα σεξηγηρικής ερμηνείας, κοινό και κριτικοί, όμως, χειροκρότησαν την προσπάθειά της.

Ακολουθεί η πρώτη εμφάνισή της στον κινηματογράφο το 1954 με την ταινία «Το Ποντικάκι», η συνεργασία της με το θίασο Κοτοπούλη, το θίασο της Κατερίνας και τέλος με το θίασο του Κώστας Μουσούρη, ο οποίος την έχρισε πρωταγωνίστρια.

Το 1961 η Αλίκη Βουγιουκλάκη συγκροτεί τον δικό της θίασο, ανεβάζοντας τα έργα «Καίσαρ και Κλεοπάτρα», «Χτυποκάρδια στο θρανίο» κ.α. Στο μεταξύ, γνωρίζεται με το Φιλοποίμενα Φίνο, συνεργάζεται με την εταιρεία του, τη «Φίνος Φιλμ», και μαζί κάνουν πολλές από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του ελληνικού κινηματογράφου. Ξεχωρίζουν: «Η Αλίκη στο Ναυτικό», «Η Λίζα και η άλλη», «Η κόρη μου η Σοσιαλίστρια», «Η Μαρία της Σιωπής», «Ο αγαπητικός της Βοσκοπούλας», «Το κορίτσι με τα παραμύθια», «Διακοπές στην Αίγινα», «Έρωτας στους αμμόλοφους», «Αστέρω», «Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο», «Μανταλένα», «Η Υπολοχαγός Νατάσσα», «Η ψεύτρα» κ.α.

Οι ρόλοι της, κατά κανόνα της χαριτωμένης σκανδαλιάρας κοπέλας, είχαν μεγάλη απήχηση στο κοινό και εξασφάλισαν στην ηθοποιό σπάνια δημοτικότητα. Με τον ρόλο της στη «Μανταλένα» κέρδισε το βραβείο του Α' Γυναικείου Ρόλου, το 1960, στο Φεστιβάλ Ταινιών Θεσσαλονίκης, ενώ η ίδια ταινία εκπροσώπησε την Ελλάδα στο διεθνές κινηματογραφικό φεστιβάλ των

Καννών, όπου άφησε πάρα πολύ καλές εντυπώσεις. Η «Υπολοχαγός Νατάσσα» θεωρείται η μεγαλύτερη εισπρακτική επιτυχία στην ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου, ενώ και οι δύο επόμενες εισπρακτικές κινηματογραφικές επιτυχίες ανήκουν στη Βουγιουκλάκη.

Η συνάντησή της το 1959 στα κινηματογραφικά πλατό της ταινίας «Αστέρω» με τον Δημήτρη Παπαμιχαήλ αποτέλεσε απαρχή της ιστορίας του διασημότερου ζευγαριού στην ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου και του θεάτρου. Στις 18 Ιανουαρίου 1965 ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου και απέκτησαν ένα παιδί, τον Γιάννη. Ωστόσο, ο θυελλώδης γάμος τους δεν κράτησε πολύ... Διαλύθηκε, έπειτα από δικαστικές μάχες, στις 4 Ιουλίου του 1979. Εκτός από τις δεκάδες ταινίες που γύρισαν μαζί, από το 1964 έως το 1974 συνεργάστηκαν σε θίασο που συνέστησαν οι δυο τους. Μία από τις πολλές θεατρικές επιτυχίες τους ήταν στο έργο του Μπέρναρ Σο «Ωραία μου κυρία».

Μετά την παρακμή του ελληνικού κινηματογράφου, η Αλίκη Βουγιουκλάκη επικέντρωσε τη δραστηριότητά της στο θέατρο, ενώ ασχολήθηκε και με την τηλεόραση. Μεγάλες θεατρικές επιτυχίες ήταν το «Καμπαρέ», «Εβίτα», «Ωραία μου κυρία», «Πέτσι», «Λυσιστράτη». Η θεατρική της παρουσία έκλεισε το 1996 με το έργο «Η Μελωδία της Ευτυχίας» των Ρότζερς και Χάμερσταϊν, στο ρόλο της Μαρίας. Λίγο αργότερα, οι γιατροί διέγνωσαν καρκίνο καλπάζουσας μορφής. Ο θάνατός της, μόλις τρεις μέρες μετά τα γενέθλιά της, στις 23 Ιουλίου 1996, βύθισε στο πένθος ολόκληρο τον ελληνισμό.

Καρακατσάνης Θύμιος

Ο **Θύμιος Καρακατσάνης** ήταν Έλληνας ηθοποιός και σκηνοθέτης. Γεννήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 1940 στα Ταμπούρια του Πειραιά και πέθανε στις 30 Ιουνίου 2012. Σπούδασε στο Θέατρο Τέχνης του Καρόλου Κουν, όπου από το 1960 εργάζεται συνεχώς στο θέατρο, αρχικά ως βασικό στέλεχος του Θεάτρου Τέχνης και εν συνεχεία στο ελεύθερο θέατρο. Τελευταία του εμφάνιση στο θέατρο είναι την περίοδο 2008 - 2010 στο "Θάνατο του εμποράκου" του Άρθουρ Μίλερ με την Αφροδίτη Γρηγοριάδου. Όπως αναφέρθηκε από την ηθοποιό Μάρθα Καραγιάννη στην εκπομπή "Μπορώ" της

Άννας Δρούζα, η Μάρθα Καραγιάννη με τον Θύμιο Καρακατσάνη ήταν στο σχολείο συμμαθητές.

Τσιβιλίκας Βασίλης

Ο **Τσιβιλίκας Βασίλης** γεννήθηκε στις 17 Ιανουαρίου του 1942 στη Θεσσαλονίκη, με καταγωγή από τη Δομνίστα και Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας. Ήταν το πρώτο παιδί της οικογένειας, η οποία απέκτησε ακόμη δύο κόρες. Η αδελφή του Ελένη Τσιβιλίκα είναι σημαντική αρχαιολόγος του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών, με ανασκαφικό έργο στην Κρήτη και τις Κυκλάδες. Ο πατέρας του ήταν καταστηματάρχης, εξασφάλισε άνετη ζωή στην οικογένειά του και αγαπούσε το θέατρο.

Φοίτησε στο Αμερικάνικο Κολέγιο της Θεσσαλονίκης "Anatolia". Εκεί οι καθηγητές του τον παρότρυναν να ασχοληθεί με την υποκριτική, συμμετέχοντας αρχικά στη θεατρική ομάδα του σχολείου. Μετά την ολοκλήρωση των εγκύκλιων σπουδών του πέρασε στην Αγγλική Φιλολογία, την οποία όμως εγκατέλειψε για να κατεβεί στην Αθήνα και να ασχοληθεί επαγγελματικά πλέον με την υποκριτική.

Μετά από μία αποτυχημένη προσπάθεια να εισαχθεί στο Θέατρο Τέχνης, σπούδασε τελικά στη σχολή υποκριτικής του Πέλου Κατσέλη.

Πρώτη του εμφάνιση στο θέατρο ήταν το 1965 στη Νέα Ιωνία. Δύο χρόνια αργότερα ο Κάρλος Κουν τον καλεί στο Θέατρο Τέχνης. Στις αρχές της δεκαετίας του 70 ξεκινά να ασχολείται με την επιθεώρηση και στα μέσα της με την πρόζα.

Η δεκαετία του 70 ήταν η περίοδος που πρωτοεμφανίστηκε στον κινηματογράφο. Η πρώτη ταινία που συμμετείχε ήταν *Η θεία μου η χίπισσα* του Αλέκου Σακελλάριου. Απεβίωσε στις 29 Φεβρουαρίου 2012 σε ηλικία 70 ετών. Εμφάνισε πρόβλημα στην καρδιά και εξέπνευσε κατά τη διακομιδή του στο Σισμανόγλειο Γενικό Νοσοκομείο. Ήταν παντρεμένος με την πτυχιούχο νομικής Αλίκη Τσιβιλίκα και πατέρας ενός γιου και μιας κόρης.

Μέχρι την τελευταία στιγμή έπαιζε στο θέατρο, στην παράσταση "Η Ζωή ποδήλατο"

Γεωργία Βασιλειάδου

Βασίλης Λογοθετίδης

Μινωτής Αλέξης

Ορέστης Μακρής

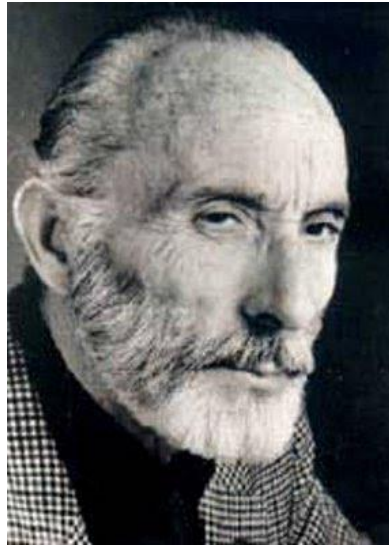
Κατίνα Παξινοῦ

Βασίλης Αυλωνίτης

Μάνος Κατράκης

Νίκος Σταυρίδης

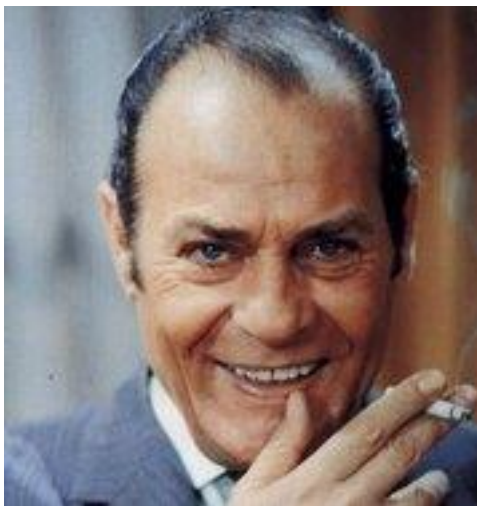

Διονύσης Παπαγιαννόπουλος

Κωνσταντάρης Λάμπρος

Μίμης Φωτόπουλος

Ντίνος Ηλιόπουλος

Μαίρη Αρώνη

Μελίνα Μερκούρη

Δημήτρης Χορν

Κώστας Χατζηχρήστος

Γιάννης Γκιωνάκης

Ρένα Βλαχοπούλου

Νίκος Ρίζος

Έλλη Λαμπέτη

Άννα Συνοδινού

Θανάσης Βέγγος

Νέλλη Αγγελίδου

Αλέκος Αλεξανδράκης

Αντιγόνη Βαλάκου

Τζένη Καρέζη

Νίκος Κούρκουλος

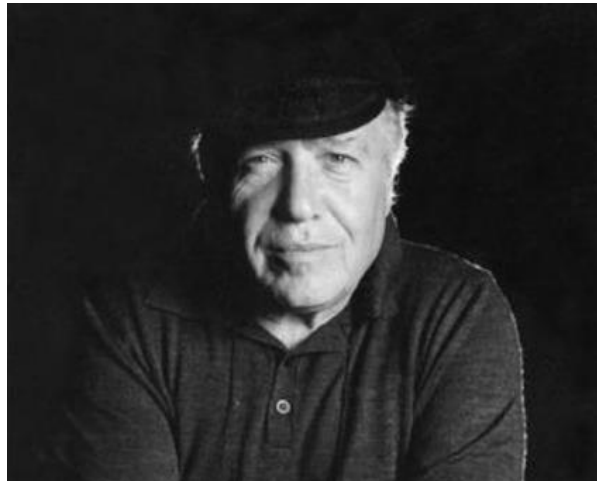
Δημήτρης Παπαμιχαήλ

Αλίκη Βουγιουκλάκη

Θύμιος Καρακατσάνης

Βασίλης Τσιβίλικας

